

Delårsrapport augusti

Teknik- och servicenämnden 2023

Beslutad av teknik- och servicenämnden, § 143/2023.

Innehållsförteckning

1 Sammanfattning	3
2 Viktiga och intressanta händelser för individ och samhälle	4
3 Verksamhet	5
3.1 Uppföljning av grunduppdrag	5
3.2 Återrapportering av uppdrag från kommunfullmäktige	6
4 Måluppföljning	7
4.1 Visionen om Mark	7
4.2 Strategiskt område: I Mark ska barn och unga få en bra start i livet för att utveckla sin potential	7
4.3 Strategiskt område: I Mark ska de som behöver få bra stöd och en god vård och omsorg för att ha ett gott liv	9
4.4 Strategiskt område: I Mark ska det vara lätt att starta, driva och utveckla företag för att skapa arbetstillfällen	10
4.5 Strategiskt område: I Mark ska vi vara en kreativ kommun för att alla ska trivas med att bo och leva	10
4.6 Förutsättning: Hållbar personalförsörjning	13
4.7 Förutsättning: God ekonomisk hushållning	13
4.8 Utgångspunkt: Ekologisk hållbarhet	14
5 Uppföljning av internkontroll	16
5.1 Årets internkontrollarbete	16
5.2 Uppföljning av internkontrollplanen	16
6 Personal	18
7 Ekonomi	19
7.1 Driftredovisning	19
7.2 Investeringsredovisning	25
8 Följetal	32
8.1 Följetal verksamhet	32
8.2 Följetal personal	36

1 Sammanfattning

De stora kostnadsökningar som flera verksamhetsområden drabbades av under förra året har fortsatt under 2023 främst avseende livsmedel och städmaterialkostnader. Det statliga elbidraget har hjälpt till att balansera kostnaderna inom lokalförsörjningen, gata/park och VA liksom kommunstyrelsens särskilt avsatta medel om 10,1 mnkr till ökade livsmedels- och energikostnader.

Nämnden uppfyller sina uppdrag mestadels i hög grad men bara delvis för verksamheten gata/park pga. låga omdömen i Sveriges kommuner och regioners undersökning "Kritik på teknik" 2022. Tex. var 58 % positiva till hur parkerna sköts i kommunen, vilket är 16 procentenheter lägre än medelvärdet för alla kommuner. Lokalförsörjningen bedöms nu uppfylla uppdraget i hög grad då ekonomin avsevärt förbättrats. Nöjdhetsgraden hos interna behövande förvaltningar påverkas dock negativt av den underhållsskuld som finns sedan lång tid tillbaka varmed uppdraget inte helt uppfylls.

Inom kungömsamma målet Bästa barnkommun är måloppfyllnaden god vad gäller barns delaktighet i samband med utformning av utvändiga lekmiljöer. Dialog har bla förts med barnen på närmaste förskola i samband med renovering av lekplatserna på Lodjursvägen i Harpebo, Sandhemsgatan i Skene samt Backagårdsparken i Kinna.

Teknik- och servicenämnden ser arbetet i riktning mot kungömsamma målet Bästa företagskommun som en naturlig del av det ordinarie arbetet inom förvaltningen. De handlingsplaner som tagits fram kopplat till "Förenkla helt enkelt" är viktigt att fokusera vidare på.

Sjukfrånvaron ligger totalt på 6,5 % jämfört kommunen totalt på 7,8 %. Sjukfrånvaron ligger på samma nivå som de två tidigare åren. Personalomsättningen ligger på ca 8 % och beräknas ligga på ungefär samma nivå på helåret. Personalrörligheten har varit högst inom löneservice där en ansträngd bemanningssituation påverkat arbetsbelastning och arbetsklimat.

För den skattefinansierade delen är prognosen ett resultat på -5,0 mnkr där underskottet är störst inom kost och städ med -6,0 mnkr. Främsta orsaken är prisökningar på livsmedel. Nettokostnaderna för nämnden prognosticeras att öka med ca 2,9 procent jämfört med 2022.

Inom de taxefinansierade delarna prognosticeras VA-verksamheten med ett underskott på -10 mnkr. Avfallsverksamhet prognosticeras ett överskott med 0,6 mnkr.

Årets investeringar prognosticeras till 480 mnkr. Det är ca 48 mnkr mer än budgeterat och beror främst på att Skeneskolans investeringsbudget finns på 2024 istället.

2 Viktiga och intressanta händelser för individ och samhälle

I början av året öppnade både badhuset Kaskad och Kinna resecentrum för kommunens invånare och i Skene pågår byggnation av både ny förskola och skola.

I juni arrangerade kostverksamheten åter igen ett matkollo under två veckor. Drygt 20 femteklassare från Tingvallaskolan fick vara kreativa och nyfikna i köket. Matkollot är en satsning för att främja barnens matglädje och en del i riktning mot det kommungemensamma målet Bästa barnkommun.

Kostverksamheten har tillsammans med Fritslaskolan vunnit pris i Arlas tävling för skolfrukost till högstadiееlever. Vinsten är livsmedel för frukost till eleverna under tre veckor. Frukosten kommer att serveras till eleverna på Fritslaskolan under veckorna 35-37. Utvärdering kommer ske gemensamt av elever samt kökets och skolans medarbetare.

För att förenkla informationen och kontakten med Marks kommun pågår en sammanslagning av Kontaktcenter och kommunikationsenheten med målsättningen att vara en gemensam verksamhet från januari 2024.

Teknikverksamheten har också påbörjat ett arbete för att förbättra och förtydliga kommunikationen med de som bor och verkar i kommunen. Nämnden har prioriterat investeringar i vattenverken för att säkra tillgången på rent vatten varmed renovering av Skene avloppsreningsverk har pausats för att återupptas längre fram i tiden.

Efter ett regeringsbeslut kommer nya krav på kommunerna om hushållsnära insamling av förpackningar varför nämnden fattat beslut om ett nytt insamlingssystem för förpackningar samt mat- och restavfall. Insamlingen kommer att ske via ett system bestående av två kärl med vardera fyra fack och tas i drift under 2026. Upphandling av systemet sker i samverkan mellan flera kommuner. Redan från 2024 tar kommunen över insamling av förpackningar från flerbostadshus som samlar in i separata kärl. Även driften av återvinningsstationerna tas över vid årsskiftet.

Lekplatser har byggts eller renoverats i Rydal, Harpebo/Kinnahult och i Skene.

3 Verksamhet

3.1 Uppföljning av grunduppdrag

Huvudverksamhet / Uppdraget uppfyllt	Helt	I hög grad	Delvis	I låg grad	Inte alls
Vatten- och avloppsförsörjning		X			
Avfallshantering		X			
Gator, vägar och parker			X		
Lokalförsörjning		X			
Kost- och städservice		X			
Verksamhetsservice		X			

Vatten- och avloppsförsörjningen

Uppdraget uppnås i hög grad då leveransen av vatten- och avlopp har varit god både med avseende på kvantitet och kvalitet.

Avfallshantering

Hämtning av kärnavfall har överlag fungerat väl förutom viss förseningsproblematik under sommaresemestrar. Verksamheten vid kommunens återvinningscentral har också fungerat bra.

Gator, vägar och parker

Faktisk vägstandard i förhållande till optimal är låg i Marks kommun jämfört med många andra kommuner enligt senast gjorda utredning 2021. Verksamheten fick en utökning av investeringsmedel för asfaltering med 5 mnkr 2022 samt 2023. Pga. överklagad upphandling kunde arbeten påbörjas först i november 2022 varmed medlen för det året inte kunde nyttjas fullt ut. I Sveriges kommuner och regioners undersökning "Kritik på teknik" 2022 var 58 % positiva till hur parkerna sköts i kommunen, vilket är 16 procentenheter lägre än medelvärdet för alla kommuner i undersökningen. Av dessa skäl bedömer nämnden att måluppfyllelsen för gator, vägar och parker uppfylls delvis. För att höja uppfyllelsen fortsätter arbetet med asfaltsbeläggning samt tydliggörande av vilka förbättringsåtgärder som skulle behövas.

Lokalförsörjning

För lokalförsörjningen görs bedömning utifrån att verksamheten levererar lokaler till samtliga verksamheter inom kommunen samtidigt som verksamheten beräknas gå från ett inledande anpassningskrav om 12,8 mnkr till 0,6 mnkr. Nöjdhetsgraden hos interna behövande förvaltningar påverkas dock negativt av den underhållsskuld som finns sedan lång tid tillbaka varmed uppdraget inte helt uppfylls.

Kost- och städservice

Bedömningen är att kost- och städverksamheten uppfyller grunduppdraget i hög grad. Städtjänster levereras i enlighet med önskade nivåer. Brukarnöjdheten når målet på 85%. Samtidigt upplever elever i skolor att renligheten i skolmatsalar kan förbättras. Andelen brukare inom omsorgen som är nöjda med hur maten smakar uppfylls i hög grad även om nöjdheten vid senaste mätningen år 2022 var lägre än tidigare. Orsaken är kvarvarande effekt av pandemiåtgärder vilket även visar sig i jämförelse med andra kommuners resultat i hela landet. Andelen ekologiska livsmedel är låg till förmån för hög andel svenska råvaror och låg klimatpåverkan. Näringsriktigheten av måltider uppfylls helt både inom skola och omsorg. Dialog och uppföljning med köpande förvaltningar utgår från att leverera kvalitet till rimlig kostnad. Parallellt har ökade priser på alla inköp av material och livsmedel starkt påverkat möjligheten att nå en budget i balans.

Verksamhetsservice ((löne- och ekonomiservice, kontaktcenter, fordonadministration)

Bedömningen är att uppdraget, som utförs på uppdrag av kommunstyrelsens förvaltning, i stort uppfylls i hög grad men att det finns oroande tendenser för främst Kontaktcenter. Fler som ringer till kommunen får vänta på svar och kopplas nu i högre grad vidare till olika tjänstepersoner då arbetsuppgifter över tid blivit fler med samma bemanningsnivå. Beslut har fattats om att kontaktcenter och kommunikationsenheten inom kommunstyrelsens förvaltning bildar en gemensam enhet till årsskiftet och arbete pågår med att förbättra situationen.

3.2 Återrapportering av uppdrag från kommunfullmäktige

Uppdrag	Startdatum	Status	Kommentar
Möjliggöra för att den kommunala verksamheten ska kunna arbeta med att minska mängden avfall. Detta genom ett förebyggande arbete samt möjlighet att källsortera det avfall som uppstår.	2018-12-17	 Pågående	Möjlighet till källsortering inomhus på Rydal möjliggjordes 2020 och 2023 har källsortering införts på Kommunhuset, Kinnaström, Ugglan och Boråsvägen 26. Kinnaborg har inventerats. Förskolor och skolor blir nästa verksamhet att genomlysas. Då varje fastighet har sina egna förutsättningar när det gäller invändigt och utvändigt utrymme samt geografisk placering så är det nödvändigt med analys av varje enskild fastighet. Kärskåp har köpts in till berörda fastigheter i syfte att möjliggöra sortering på ett säkert sätt utifrån krav från kommunens försäkringsbolag. Utan särskild resurssättning kommer arbetet att pågå under lång tid.
För att vägföreningar ska kunna sköta det mindre vägnätet, måste kommunen bidra med sin del av kostnaderna. Teknik- och servicenämnden får därför i uppdrag att utreda hur kommunen bäst kan göra detta. Utdelade belopp till vägföreningar ska kunna beräknas i förväg och inte vara beroende av andra verksamheter inom teknik- och servicenämnden.	2019-11-26	 Pågående	Öronmärkning av pengar för vägföreningar tydliggjordes i budgetdokumentet 2022. Utredning av styrdokument för bidrag till vägföreningar pågår. Det finns många vägar i kommunen där det är oklart vem som är huvudman. Under 2022 beslutades, efter dialog mellan presidierna (KS, TSN, PBN) , att teknik- och servicenämnden tar fram beslut för ett utredningsuppdrag. Detta har inte hunnits med på grund av ansträngd personalsituation. Tack vare utökad stabsorganisation beräknas arbetet komma igång under hösten 2023.
Genomför en mer omfattande utredning om problemet med igensatta rör. Utredningen ska ge klarhet i metodiken för omhändertagandet av fett samt omfattningen och finansieringen av åtgärden. Utredningen ska vara klar i april 2021.	2020-12-17	 Försenad	Insamling av matfett har tyvärr inte gett några större förbättringar i rörlningarna eller pumpstationen vid Assberg/Ångahagen. Projektet kommer fortgå under år 2024 där MBAB kommer göra mer informationsinsatser i bostadsområdena. Våtservetter har också blivit en stor bidragande orsak till stopp, utöver matfettet. Detta utreds nu separat.

4 Måluppföljning

Kommunens verksamhet ska planeras med vision och mål för Marks kommun som utgångspunkt. I detta avsnitt följs mål och indikatorer upp.

Symbolförklaring	
	Mål för indikator: uppnått
	Mål för indikator: delvis uppnått
	Mål för indikator: inte uppnått
	Kan inte bedömas

4.1 Visionen om Mark

En nära kommun med människan i fokus. Nära till natur, vår omvärld, varandra och framtiden.

Några av de viktigaste händelserna i riktning mot Marks kommuns vision har hittills under året varit:

- Sommarens matkollo och vinsten av skolfrukost till Fritslaskolans högstadieelever är goda exempel på resultat av kostverksamhetens **fokus på att tillsammans med barn och unga skapa matupplevelser och sunda matvanor**. Skolfrukosten blev vinsten i tävlingen som arrangeras av Arla med motiveringen "För att vi skulle göra det så bra! Vi ser det som ett tillsammansprojekt där alla på skolan får möjlighet att samarbeta och där vi alla är vinnare. Elever, pedagogerna, vårdnadshavare, skolläda och kockar. Vi vill ge våra elever en bra start på dagen och frukostvanor för livet."
- Projektet **Mötesplats barn och äldre** har via medel från det lokala folkhälsoarbetet utvecklat en naturlig och kreativ mötesplats genom en trädgård och utemiljö som skapar aktivering hos ung som gammal. Medan barnen får sitt mellanmål får de äldre sitt eftermiddagskaffe. Tillsammansprojektet har genomförts i Fotskäl av medarbetare från Almängs vård- och omsorgsboende, köket och Fotskälsskolan.
- Renoverade lekplatser på Lodjursvägen i Harpebo, Sandhemsgatan i Skene samt Backagårdsparken i Kinna. **I samband med ändringar av lekplatser har dialog förts med barnen på närmaste förskola.**

4.2 Strategiskt område: I Mark ska barn och unga få en bra start i livet för att utveckla sin potential

Kommungemensamt mål: Bästa barnkommun

Nämndens mål: Barn ska vara delaktiga i samband med utformning av utvändiga lekmiljöer på skolor, förskolor och allmänna platser

Nämndens bedömning är att målet kommer att uppfyllas **helt** under året då lokalförsörjning involverat rektorer/pedagoger/elever i samtliga projekt under året och ser det som en självklar del av projekt som rör utvändiga lekmiljöer.

Indikatorer	Utfall 2021	Utfall 2022	Prognos 2023	Mål 2023
Andel delaktighet i samband med utformning av utvändiga lekmiljöer (%)	80	100	100	100

Andel delaktighet i samband med utformning av utvändiga lekmiljöer (%)

För större projekt är elever och ungdomars delaktighet en självklarhet och en del av projektet. Inför byggnationen av ny förskola i Skene, och även vid mindre lekplatsåtgärder på skolor och förskolor, sker kommunikationen via rektor, lärare och pedagoger. Ett exempel på detta är Stommens förskola där utemiljö och lekplats rustas upp i samråd under året.

Dialog har även förts med barnen på närmaste förskola i samband med renovering av lekplatserna på Lodjursvägen i Harpebo, Sandhemsgatan i Skene samt Backagårdsparken i Kinna.

Nämndens mål: Lokaler för skola, förskola samt kultur och fritid ska vara bra och ändamålsenliga

Indikatorer	Utfall 2021	Utfall 2022	Prognos 2023	Mål 2023	
NöjdBrukarIndex - Andel brukare som är nöjda med städning av kommunens lokaler (%)	79	85	85	>75	
NBI - Andel elever som ger högst eller näst högst betyg på miljön i skolmatsalarna (%)	64	60	60	>80	
Andel genomförda åtgärder i enlighet med Lokalförsljningsplanen inom skola och förskola (%)	80	60	100	≥ 90	
Andel genomförda åtgärder i enlighet med Lokalförsljningsplanen inom kultur- och fritid (%)	90	80	100	≥ 90	

NöjdBrukarIndex - Andel brukare som är nöjda med städning av kommunens lokaler (%)

Resultatet bygger på undersökning utförd i december 2022 med 150 svaranden som besvarat frågor om nöjdhet med utförd städning. Gällande helhetsomdömet är 85 % nöjda. Svaren pekar även på hög medvetenhet om svårigheten att komma åt och utföra städning i vissa lokaler samtidigt som lokaler kan vara slitna. 81 % är nöjda med städning av toaletter och vissa ser ett behov av att öka städfrekvensen från en till två gånger per dag. Entréer och korridorer får högt betyg med 85 % nöjda medan matsal och personalrum har en lägre andel med 69 % nöjda. Samtidigt är det endast 27 % som svarar ja på frågan om de känner till vad som ingår i den städning som utförs. Kommunikation och information är en viktig prioriterad åtgärd för att nå ut med den servicenivå som idag levereras. Mätning sker var tredje år och nästa mätning sker 2025.

NBI - Andel elever som ger högst eller näst högst betyg på miljön i skolmatsalarna (%)

Resultatet bygger på enkätsvaren från hösten 2022 med 532 svarande. Frågor ställdes till eleverna om ljudnivån under lunchen samt om matsalen upplevs ren. Likt föregående år anser 59 % av eleverna i grundskolan att skolmatsalen alltid eller oftast är ren och 61 % upplever att ljud/bullernivån är acceptabel, vilket är ett något lägre resultat än 2021. Upplevelsen av renhet och ljudnivå är inte något som kost- och städverksamheten ensamma kan påverka utan detta är ett område där samverkan sker med barn- och utbildningsförvaltningen. Olika åtgärder finns ute på skolorna. Beträffande ljudnivån har pedagoger fem lugna/tysta minuter för varje klass när de äter. För renligheten finns rutiner för att eleverna hjälper till att torka borden efter sig. Dialog sker också för att förbättra schemalaggningsen av matsalstider för god balans i hur många elever äter lunch samtidigt och att tid finns för städning mellan lunch och mellanmål på skolor med fritidshem. Enkäten med eleverna sker varje år på hösten.

Andel genomförda åtgärder i enlighet med Lokalförsljningsplanen inom skola och förskola (%)

Många projekt pågår för barn- och utbildningsförvaltningen som kommer att färdigställas inom de närmaste åren, t ex i Skene, Björketorp, Ubbhult och Sätilla.

Andel genomförda åtgärder i enlighet med Lokalförsljningsplanen inom kultur- och fritid (%)

Kaskad öppnades för allmänheten i februari 2023 och konstgräsbytet vid Kunskapens Hus är färdigställt.

Nämndens mål: Den mat som serveras inom kommunens skolor och barnomsorg ska vara god och näringsriktig

Indikatorer	Utfall 2021	Utfall 2022	Prognos 2023	Mål 2023	
NöjdBrukarIndex - andel brukare som ger högst eller näst högst betyg på skolmåltiden (%)	64	57	57	>75	

NöjdBrukarIndex - andel brukare som ger högst eller näst högst betyg på skolmåltiden (%)

Resultatet utgår ifrån kostverksamhetens egen enkät som togs fram inför hösten 2022. Elever från åk 4 och 7 svarade på ett antal frågor gällande matens smak och utseende, måltidsmiljö samt bemötande från personalen i köket. Resultatet blev betydligt lägre än tidigare år och målet om högre än 75%. Eleverna upplevde att bemötandet från personalen var bra (90 %), att ljudvolymen var acceptabel (61 %) och att det mer ofta än sällan var rent och snyggt i matsalen (59 %). På frågan om eleverna tycker skollunchen är god blev resultatet: Aldrig 5 % Ibland 53 % Oftast 36 % Alltid 6 %

Resultatet visar att kostverksamheten behöver ha en tydligare kommunikation med matgästerna vad gäller exempelvis klimat, näring och bra mat i skolan. Arbetet med att påverka attityder och beteenden behöver ske i samarbete med skolan. Verksamheten bedömer att åtgärderna inte kommer att hinna få effekt under 2023 varmed prognosen ligger kvar på samma nivå som 2022. Matsedeln får under året färre helt gröna rätter då dessa var minst populära bland eleverna. Fler rätter införs med låg klimatpåverkan innehållande kött, fisk och fågel samtidigt som elevernas favoriträtter återkommer vid fler tillfällen. Senare under hösten följs detta upp genom en ny enkät till åk 4 och åk 7.

Nämndens mål: Barn och unga ska ges grundläggande information och medvetenhet om en hållbar avfallshantering

Indikatorer	Utfall 2021	Utfall 2022	Prognos 2023	Mål 2023
Antal utbildnings-/inspirationsinsatser riktade till lärare som rör hållbar avfallshantering		1	0	≥ 5

Antal utbildnings-/inspirationsinsatser riktade till lärare som rör hållbar avfallshantering

Tidigare insats har riktats mot enstaka arbetslag, men detta har bedömts vara för ineffektivt. Det har varit svårt att hitta en bra form och kanal att nå lärare på ett effektivt sätt med de resurser som finns i avfallsbudgeten.

Nämndens mål: Barn och unga ska ha en trygg och säker skolväg

Indikatorer	Utfall 2021	Utfall 2022	Prognos 2023	Mål 2023
Andel utbyggda GC-vägar som är skolvägar och prioritet 1 enligt Trafiksäkerhetsplanen för GC-vägar (%)	0	0	4	100

Andel utbyggda GC-vägar som är skolvägar och prioritet 1 enligt Trafiksäkerhetsplanen för GC-vägar (%)

Under första delen av 2023 har inga gång- och cykelvägar (GC-vägar) som är skolvägar byggts ut. Under september kommer en förlängning av GC-vägen vid Loftgårdsvägen i Horred, tillika en skolväg att påbörjas och beräknas bli färdig 2023.

4.3 Strategiskt område: I Mark ska de som behöver få bra stöd och en god vård och omsorg för att ha ett gott liv

Nämndens mål: Den mat som serveras i kommunens omsorgsverksamheter ska vara god och näringsriktig

Nämndens bedömning är att målet om näringsriktig mat förväntas uppfyllas **helt**. Målet om att maten ska vara god förväntas uppfyllas i hög grad och grundar sig på 2022 års värde i Socialstyrelsens årliga undersökning samt genom enkätundersökningen av matlådor inom hemtjänst.

Indikatorer	Utfall 2021	Utfall 2022	Prognos 2023	Mål 2023
NöjdBrukarIndex - Andel brukare i särskilt boende som är nöjda med hur maten smakar. (%)	85	74	74	>86
Nöjd Brukar Index - Andel brukare i hemtjänst som är nöjda med hur maten smakar (%)	96	96	96	>96

NöjdBrukarIndex - Andel brukare i särskilt boende som är nöjda med hur maten smakar. (%)

Avser 2022 års värde i Socialstyrelsens årliga undersökning "Vad tycker de äldre om äldreomsorgen?". Värdet är hämtat från Kolada U23467 särskilt boende 2022 och frågan "Hur brukar maten smaka?". Värdet kan jämföras med rikssnittet som för årets mätning är 71 %.

Nöjd Brukar Index - Andel brukare i hemtjänst som är nöjda med hur maten smakar (%)

Mätningen avser matlådan och sker var tredje år. Nästa mätning sker våren 2024.

Nämndens mål: Lokaler för de verksamheter som lyder under socialförvaltningens ansvarsområden ska vara bra och ändamålsenliga

Nämndens bedömning är att målet beräknas uppfyllas **i låg grad** under året. Bedömningen grundar sig på att flera projekt har försenats.

Indikatorer	Utfall 2021	Utfall 2022	Prognos 2023	Mål 2023
Andel genomförda åtgärder i enlighet med Lokalföröpförjningsplanen inom socialförvaltningens ansvarsområden (%)	80	50	60	≥ 90

Andel genomförda åtgärder i enlighet med Lokalföröpförjningsplanen inom socialförvaltningens ansvarsområden (%)

Projekten på Kinnaborg och spindelboendet vid Skene Skog har överlämnats till Marks Bostads AB och en utredning pågår vad gäller korttidsboende barn. Projekten pågår därmed, men kommer inte att vara färdiga under 2023, vilket gör att måluppfyllelsen sjunker.

4.4 Strategiskt område: I Mark ska det vara lätt att starta, driva och utveckla företag för att skapa arbetstillfällen

Kommungemensamt mål: Bästa företagskommun

Nämndens mål: Varje verksamhet som bedrivs inom nämndens ansvarsområden ska hålla hög kvalitet i alla tjänster, ett gott bemötande och en god service

Handlingsplan Förenkla - helt enkelt

Nedan tabell visar vilka insatser samt status och eventuella effekter som nämndens verksamheter hittills prioriterat att arbeta med kopplat till Förenkla - helt enkelt. Det är viktigt med fortsatt fokus på handlingsplanen.

Kontaktcenters fördjupade dialog med förvaltningarna är pausad pga tidsbrist och i avvaktan på sammanslagning med kommunikationsenheten vid årsskiftet.

Insats	När	Status	Effekter/Resultat
Informera företag om varför det kostar att lämna avfall på AVC, vad man får för pengarna samt kostnad jämfört med andra kommuner.	2023-06-30	Klar	Inte den önskade. Alltför många företagare skaffar inte AVC kort utan kör in med sitt körkort trots att kostnaden i kommunen är låg jämfört andra kommuner.
Ta fram interna rutiner inom gata/park för handläggning av ärenden för att snabba upp och kvalitetssäkra arbetet med dessa.	2023-12-31	Ej påbörjad	
Göra det enkelt att ansöka om olika tillstånd så som tex.-transportdispenser- tillstånd för torghandelgenom att tydliggöra ansökningsprocessen på hemsidan	2023-12-31	Ej påbörjad	
I samband med ansökningar av olika slag, tex dispensansökningar, tänka hela kommunens serviceorganisation och hjälpa företagaren genom att informera om allt som kan dyka upp kopplat till det.	2023-12-31	Pågående	Ökad medvetenhet hos medarbetare kring vikten av att hjälpa företagare genom kommunens organisation.
Fortsätta kontaktcenters fördjupade dialog med förvaltningarna för att vidareutveckla kunskapsdatabasen och snabba upp servicen till företagen.	2023-12-31	Pausad	
Öka tillgängligheten genom förbättrad telefonhantering och ange när i tiden man tex kan nås efter ett möte.	2023-12-31	Klar	Automatisk koppling mellan möten i Outlook och Tele2 Växel finns på plats och har förbättrat informationen om när tjänstepersoner är tillgängliga.

4.5 Strategiskt område: I Mark ska vi vara en kreativ kommun för att alla ska trivas med att bo och leva

Nämndens mål: Vatten- och avloppsinfrastruktur med en hög uthållighet och kapacitet samt en hög kvalitet på dricksvattnet

Indikatorer	Utfall 2021	Utfall 2022	Prognos 2023	Mål 2023	
Mängd bräddat spillvatten (tm3)	162	117	131	<120	
Avbrottsid på det kommunala VA-nätet räknat i minut per brukare och år (minuter)	5,8	6,6	7,1	<5	
Andel kommuninvånare som tycker kvalitén på kranvattnet är bra (%)	94	92	92	≥ 96	
Andel otjänliga vattenprover (%)	0,88	0		<1	
Andel vattenprover "tjänligt med anmärkning" (%)	7,6	6		<5	
Måluppfyllnad (grönt eller gult) enligt Svenskt vattens hållbarhetsundersökning (%)	78	72	72	≥ 80	
Andel vattenprover med överskridet gränsvärde (%).			5		

Mängd bräddat spillvatten (tm3)

Prognosen för bräddningen i år ligger på samma nivå som föregående. Helårsprognosen bygger på beräkningar utifrån hur mycket som bräddats hittills och kan därmed slå rejält fel om det blir en mycket nederbördsrik höst.

Avbrottsid på det kommunala VA-nätet räknat i minut per brukare och år (minuter)

Sommarperiodens tre stora läckor på kort tid bidrog till längre avbrottsid än tidigare. Med tanke på otillräcklig förnyelsetakt är det väntat med stadigt ökande avbrottsider där det självfallet enskilda år kan bli både bättre och sämre. Denna utveckling är tydlig vid en historisk tillbakablick.

Andel kommuninvånare som tycker kvalitén på kranvattnet är bra (%)

92 % av kommuninvånare tycker kvalitén på kranvattnet är bra är enligt SKR:s undersökning "Kritik på teknik" 2022, en undersökning som utförs var tredje år. Målsättningen om 96 % eller högre gäller på längre sikt än 2023.

Andel otjänliga vattenprover (%)

Fr o m 2023 tas inte detta mått fram då livsmedelsverket har tagit fram nya föreskrifter: LIVSFS 2022:12, där de istället använder måttet "andel vattenprover med överskridet gränsvärde".

Andel vattenprover "tjänligt med anmärkning" (%)

Fr o m 2023 tas inte detta mått fram då livsmedelsverket har tagit fram nya föreskrifter: LIVSFS 2022:12, där de istället använder måttet "andel vattenprover med överskridet gränsvärde".

Måluppfyllnad (grönt eller gult) enligt Svenskt vattens hållbarhetsundersökning (%)

Måluppfyllnaden bedöms ligga kvar på samma nivå som tidigare år, då det uppkommit klagomål på svavelväte i samband med överföringsledningarnas igångsättning. Ett arbete har påbörjats för att försöka förbättra detta.

Andel vattenprover med överskridet gränsvärde (%).

Andel vattenprover med överskridet gränsvärde är i linje med andel prover som föregående år var tjänliga med anmärkning eller otjänliga. Från 1 januari 2023 görs bedömning av vattenprover enligt Livsmedelsverkets nya föreskrifter: LIVSFS 2022:12.

Nämndens mål: En utvecklad avfallsverksamhet med ökade möjligheter till återanvändning och återvinning

Indikatorer	Utfall 2021	Utfall 2022	Prognos 2023	Mål 2023	
Andel fullgjorda hämtningar av hushållsavfall (%)	99,4	95,82	99,33	100	
Mängd insamlat hushållsavfall (kg/person/år) (kärl- och grovavfall)	436	427	409	<370	
Andel kommuninvånare som är positiva till hämtningen av hushållsavfallet vid sin bostad (%)	79	82	82	≥ 81	
Andel kommuninvånare som är positiva till hur det fungerar att lämna avfall vid återvinningscentralen (%)	85	81	81	≥ 90	

Andel fullgjorda hämtningar av hushållsavfall (%)

Prognosen ligger på 99,33 % fullgjorda hämtningar vilket ligger nära målet på 100 %. Målet anses uppfyllt.

Mängd insamlat hushållsavfall (kg/person/år) (kärl- och grovavfall)

Mängderna fortsätter att minska vilket är positivt och går i linje med genomsnittet i Sverige. Exakt vad som är orsaken till minskningen är svårt att säga definitivt, men troligen är inflationen en bidragande orsak till minskade inköp och därmed också mindre mängder avfall.

När nya insamlingssystemet införs är förhoppningen att mängderna fortsätter minska. Insamlingssystemet planeras införas för flerbostadshus 2024 och för enfamiljshus 2026.

Andel kommuninvånare som är positiva till hämtningen av hushållsavfallet vid sin bostad (%)

Andel kommuninvånare som är positiva till hämtningen av hushållsavfallet vid sin bostad är 82 % vid SKR:s undersökning "Kritik på teknik" 2022. Snittet för Sverige ligger på 86 % och för sjuhäradskommunerna 83 %. Nästa mätning genomförs 2025 varmed förra årets mätvärde kommer att stå sig tills dess.

Andel kommuninvånare som är positiva till hur det fungerar att lämna avfall vid återvinningscentralen (%)

Andel kommuninvånare som är positiva till hur det fungerar att lämna avfall vid återvinningscentralen är 81 % vid SKR:s undersökning "Kritik på teknik" 2022. Snittet för Sverige ligger på 87 % och för sjuhäradskommunerna 88 %. Undersökningen genomförs vart tredje år varmed nästa mätning sker först

2025.

Av de som är negativa anges orsaker som att den ligger långt bort och fulla behållare. Verksamheten upplever inte problem med fulla behållare vid återvinningscentralen eftersom avropen mot leverantör fungerat bra. Resultatet misstänks istället avse återvinningsstationer som FTI, Svenska Förpackningsinsamlingen AB, ansvarar för och som periodvis tex under jultid brukar vara fulla. Efter ett regeringsbeslut kommer Sveriges kommuner från januari 2024 ansvara för dessa återvinningsstationer varmed det finns en bättre möjlighet att påverka skötseln av dessa.

Nämndens mål: Ökad trygghet och tillgänglighet för trafikanter, fotgängare och parkbesökare

Indikatorer	Utfall 2021	Utfall 2022	Prognos 2023	Mål 2023	
Andel kommunala gator och GC-vägar som är farbara 8 timmar efter snöröjningens påbörjande och snöröjda 24 timmar efter snöfallets upphörande (%)	95	95	95	100	
Andel allvarliga fel (A+B) som åtgärdas inom två månader efter gjord lekplatsbesiktning (%)		50	70	100	

Andel kommunala gator och GC-vägar som är farbara 8 timmar efter snöröjningens påbörjande och snöröjda 24 timmar efter snöfallets upphörande (%)

Snöröjning och halkbekämpning har fungerat tillfredsställande och målen kring snöröjning uppfylls i hög grad. Inhyrd entreprenör i Fritsla och Horred uppfyllde kommunens krav, men det tog ofta lång tid innan de påbörjade åtgärder.

Andel allvarliga fel (A+B) som åtgärdas inom två månader efter gjord lekplatsbesiktning (%)

Besiktning av kommunala lekplatser sker på våren av extern besiktningsperson. I övrigt besiktigar personal från gata/park kontinuerligt lekplatserna visuellt.

Antal A-fel: 1 stycken där ett staket inte fungerade tillfredsställande.

Antal B-fel: 101 stycken där majoriteten av felet bestod av bristande fallskydd.

Vid A-fel stängs lekplatsen av tills felet är åtgärdat. Vid B-fel ska åtgärd av felet ske skyndsamt.

Renoverade lekplatser under året: Lodjursvägen i Harpebo, Sandhemsgatan i Skene samt Backagårdsparken i Kinna.

Nämndens mål: Kommunens kontaktvägar ska vara enkla att använda och ha en god tillgänglighet

Indikatorer	Utfall 2021	Utfall 2022	Prognos 2023	Mål 2023	
Andel felanmälningar, gällande infrastrukturen, som sker via internetportal Mark.se (%)	54	64	65	>60	
Andel felanmälningar åtgärdade inom en månad (%)	91	83	92	>95	
Andelen inringande till Kontaktcenter som får en personlig kontakt inom två minuter (%)		85	81	≥ 85	

Andel felanmälningar, gällande infrastrukturen, som sker via internetportal Mark.se (%)

Andelen ärenden som felanmäls via webb ligger på liknande nivå som samma period 2022 och över målet om 60 %. Styrning av ärenden från telefon till webb görs kontinuerligt via telefonsvarmeddelanden och guidning från kontaktcenter med syftet att få en enklare ärendehantering och bättre service.

Andel felanmälningar åtgärdade inom en månad (%)

Andel felanmälningar åtgärdade inom en månad visar på en ökad andel jämfört med tidigare år vilket är mycket positivt och en liten bit från målvärdet om minst 95 %. Gata/park kommer att jobba mer aktivt med att vidarebefordra inkomna felanmälningar till rätt tjänsteman inom verksamheten. Personalbrist är till stor anledning att detta inte har uppfyllts.

Andelen inringande till Kontaktcenter som får en personlig kontakt inom två minuter (%)

Resultatet har minskat något men de som ringer in till Kontaktcenter får i de flesta fall ett snabbt och bra svar på sin fråga eller blir kopplad till rätt person som vet mer. Hög arbetsbelastning och -frånvaro i arbetsgruppen har försvårat både kontinuerlig informationsuppdatering varmed fler samtal fått kopplas vidare men också att andelen inringande som fått vänta längre än två minuter ökat något jämfört föregående år.

4.6 Förutsättning: Hållbar personalförsörjning

Kommungemensamt mål: Personalomsättningen ska minska

Indikatorer	Utfall 2021	Utfall 2022	Prognos 2023	Mål 2023
Personalomsättning (%)	9	12	8	10
Personalomsättning chefer (%)	21	5	20	5

Personalomsättning (%)

Beräkning av denna indikator är ny. Indikatorn ska förstås som extern personalrörlighet dvs hur stor andel av de samtliga tillsvidare anställda i början av perioden som lämnat arbetsgivaren för tjänst hos annan arbetsgivare än Marks kommun eller som lämnat med anledning av pensionering. Den nya beräkningen görs eftersom beräkningssättet bättre anses fånga den personalrörlighet som vill vi minska dvs antalet personal som lämnar Marks kommun som arbetsgivare. Tidigare beräkningssätt inkluderade även de som bytte tjänst inom Marks kommun vilket gjorde att vi inte tydligt kunde koppla måttet till ambitionen att minska personalomsättningen genom att behålla och utveckla medarbetare.

Personalomsättningen ligger på ca 8 % för perioden juli 2022-juni 2023 och beräknas ligga på ungefär samma nivå på helåret. Personalrörligheten har varit högst inom löneservice där en ansträngd bemanningssituation påverkat arbetsbelastning och arbetsklimat. Åtgärder pågår för att förbättra läget.

Personalomsättning chefer (%)

Så som ovan beskrivits beräknas personalomsättning på ett nytt sätt från och med delårsrapporten 2023.

Den externa personalrörligheten för chefer var 10 % under perioden juli 2022 - juni 2023. Jämförelse bakåt i tiden går inte att göra eftersom mätetalen beräknats på olika sätt.

En verksamhetschef har gått i pension och en annan har slutat för att gå till annan arbetsgivare. Prognosen på helår är 20 % eftersom en enhetschef och en verksamhetschef slutar under hösten. Ett tydligt förbättringsområde identifierat i samband med samtal och tidigare medarbetarenkät är bättre förutsättningar att verka genom rimliga ekonomiska resurser, rimligare arbetsbelastning och bättre chefsstöd både vad gäller teknik och personellt stöd.

4.7 Förutsättning: God ekonomisk hushållning

Kommungemensamt mål: Effektivt resursutnyttjande

Nämndens mål: Kommunens lokaler ska ha en hög nyttjandegrad och användas kostnadseffektivt

Nämndens bedömning är att målet förväntas uppfyllas i **hög grad** under året. Bedömningen grundar sig på att utfallet för energiförbrukning i kWh når godkänd nivå.

Indikatorer	Utfall 2021	Utfall 2022	Prognos 2023	Mål 2023
Energimängd per förvaltd area, (kWh/m ²)	134	126	127	<120

Energimängd per förvaltd area, (kWh/m²)

Hänsyn har tagits till väderlek genom användning av s k energiindex. Därigenom blir indikatorn väderberoende och säger mer om arbetet med att optimera energiförbrukningen. Energioptimerande åtgärder är en naturlig del i lokalförsörjningsverksamhetens arbete. Exempelvis beräknas elförbrukningen på Parkängens förskola att minska med 33% 2023 jämfört med föregående år efter en åtgärd där ventilationssystemet byttes under hösten 2022.

Nämndens mål: Kommunens anläggningar ska förnyas och underhållas så att värdet bibehålls

Nämndens bedömning är att målet uppfylls **delvis** under året. Bedömningen grundar sig på följande och är en sammanvägning av underhåll på VA-anläggningar, gator och lokaler. Standarden på kommunens gator och vägar når inte upp till satta mål och är lägre än för många jämförbara kommuner. En sjunkande trend vad gäller vägstandard har vänt eftersom större budget för beläggning erhållits. Årets planerade underhåll på lokaler beräknas uppgå till 193 kr/kvm, att jämföra med branschspecifikt riktvärde om 160 kr/kvm för att bibehålla ett fastighetsbestånd utan stor upparbetad underhållsskuld. Det akuta underhållet beräknas till 17

kr/kvm, även det inom målvärde. Då ett antal investeringsprojekt försenats nås inte målvärdet för genomförda åtgärder i enlighet med lokalförsörjningsplanen.

Indikatorer	Utfall 2021	Utfall 2022	Prognos 2023	Mål 2023	
Förnysetakt VA-ledningsnät (%)	0,2	0,2	0,4	>0,5	
Beläggingsunderhåll - faktisk vägstandard i förhållande till optimal vägstandard (%)	79	83	84	>90	
Underhållsnivå lokaler, (kr/m ²)	136	168	193	>160	
Akut underhållsnivå lokaler, (kr/m ²)	17	18,5	17	<18	
Totalt andel genomförda åtgärder i enlighet med lokalförsörjningsplanen (%)	85	70	80	≥ 90	

Underhållsnivå lokaler, (kr/m²)

Ett riktvärde för det planerade underhållet är en underhållsnivå på 160 kr/kvm för att bibehålla god standard i fastighetsbeståndet. Till följd av utökat underhåll från nämnden om 10 mnkr prognosticeras underhållet att uppgå till 193 kr/kvm. Utan denna utökning hade underhållet endast uppgått till 135 kr/kvm. Tyvärr har en del av dessa medel ätits upp av kraftigt ökade priser. En god underhållsnivå kan kopplas till Agenda 2030, bland annat genom mål 12 Hållbar konsumtion och produktion.

Akut underhållsnivå lokaler, (kr/m²)

Det akuta underhållet beräknas för 2023 till 17 kr/kvm, dvs något lägre än föregående år. Arbeten har bland annat utförts på Kungabergshallen och Björketorpskolan.

Totalt andel genomförda åtgärder i enlighet med lokalförsörjningsplanen (%)

Lokalförsörjningsplanen är ett viktigt verktyg för att nå målen om hög nyttjandegrad i kommunens lokaler och för att tillse att nya lokaler tillhandahålls i rätt tid och på rätt plats. Ett antal projekt har förskjutits i tid, däribland Kinnaborgs äldreboende och nytt LSS-boende. Svårigheter har exempelvis bestått i att hitta lämplig tomt för vissa åtgärder samt i att få beställning av förstudie i rätt tid. Inga nya beslut är tagna när det gäller Kinnahallen och nytt P-hus varför förvaltningen föreslår att avsluta dessa och kostnadsföra nedlagda medel.

4.8 Utgångspunkt: Ekologisk hållbarhet

Nämndens mål: Nämndens verksamheter ska bidra till en låg miljöpåverkan

Indikatorer	Utfall 2021	Utfall 2022	Prognos 2023	Mål 2023	
Antal byggnader med P-märkning (st)	2	2	4	≥5	
Andel egenproducerad solenergi i förhållande till förbrukad elenergi egna lokaler (%)	8,4	10	12	≥ 22	
Genomsnittlig mängd koldioxidutsläpp från kommunens tjänstefordon (personbilar/lätta lastbilar) (CO ₂ g/km)	106	109	108	≤86	
Klimatpåverkan per kilo inköpt livsmedel (CO ₂ /kg)	1,55	1,54	1,52	<1,5	
Andel ekologiska livsmedel - Teknik- och servicenämnden (%)	23	22	22	>30	

Antal byggnader med P-märkning (st)

För närvarande är två byggnader P-märkta, Horredshallen och den nya skolbyggnaden på Strömskolan. Vid nyproduktion av byggnader används P-märkningens metodik, vilket innebär att säkerställa en god inomhusmiljö. Under året arbetas för att ytterligare två byggnader kommer att P-märkas.

Andel egenproducerad solenergi i förhållande till förbrukad elenergi egna lokaler (%)

Målet för andelen egenproducerad solenergi i förhållande till förbrukad elenergi i egna lokaler beräknas att inte nås under året. Bedömningen är att det långsiktiga målet om 50 % kommer att nås år 2030 enligt plan. Lokalförsörjning arbetar med installation av minst en ny solcellsanläggning per år för att i enlighet med Agenda 2030 öka andelen förnybar energi och därigenom minska vår klimatpåverkan.

Genomsnittlig mängd koldioxidutsläpp från kommunens tjänstefordon (personbilar/lätta lastbilar) (CO₂ g/km)

Kommunens tjänstebilar (personbilar och lätta lastbilar) har ett genomsnittligt koldioxidutsläpp på 108 gram

per kilometer enligt WLTP och avviker från nämndens helårsmål om 86 gram. År 2022 och 2023 är mätningen gjord utifrån den nyaste metoden, WLTP och ger något högre värden än tidigare års mätningar. Då anskaffningar görs av nya fordon väljs alltid fordonsmodeller med låg miljöpåverkan där det är möjligt. Ett ökat antal elbilar och laddhybrider kommer krävas för att minska utsläppen.

Klimatpåverkan per kilo inköpt livsmedel (CO₂/kg)

Klimatpåverkan på inköpta livsmedel fortsätter att sjunka. Resultatet beror på aktiva val av råvaror till matsedlar. Grönt, fisk, fågel och kött med svenskt ursprung prioriteras. Klimatlöftet inom regionen innebär ett värde på högst 1,7 CO₂-ekv/kg och det målet uppfylls helt.

Andel ekologiska livsmedel - Teknik- och servicenämnden (%)

Andelen ekologiskt beräknas ligga kvar på 22 %. För att bidra till en hållbar livsmedelsförsörjning är målet satt till minst 20% ekologiskt/inköpta livsmedel, där mejeriprodukter står för den största delen.

5 Uppföljning av internkontroll

5.1 Årets internkontrollarbete

Nämnder och styrelser har ansvar för att den interna kontrollen inom sitt verksamhetsområde är tillräcklig och ska rapportera om sitt arbete med intern kontroll.

Teknik- och servicenämnden fastställde sin internkontrollplan i samband med beslut om nämndplan. Arbetet med intern kontroll pågår systematiskt och kontinuerligt och kommer att följas upp i samband med årsredovisningen.

Teknik- och serviceförvaltningen har utgått från COSO-modellen och har arbetat systematiskt med internkontroll i systemet Stratsys sedan 2010. År 2017 gjordes ett omtag i arbetet i samband med att kommunens övriga verksamheter skulle systematisera sitt internkontrollarbete. Detta innebar en ny kartläggning av processer och risker, samt analys och värdering av dessa.

Inför år 2023 gjordes en omvärdering av tidigare framarbetade risker och sedan 2020 är planen kompletterad med verksamhetsövergripande risker som arbetats fram i samråd med nämndens presidium. Totalt omfattas nämndens plan av 76 risker. 24 av dessa risker anses så kritiska att dessa ingår i beslutad internkontrollplan med uppföljning och rapportering under året.

5.2 Uppföljning av internkontrollplanen

Nämndens övergripande risker

Risker	Uppföljning	Resultat av uppföljning 2023
Missnöjda kunder	Årsavstämning	Granskning genomförs i anslutning till årsrapport
	Genomgång av kundnöjdhet	Granskning pågår enligt plan
IT säkerhetsrisker	Genomgång av IT-säkerhet	Granskning genomförs i anslutning till årsrapport
Bristande leveransförmåga kopplat till resurser	Genomgång av budgetunderlag och budgetberedning	Granskning genomförd
Ramuppräknig 2 % skattefinansierade tjänster	Genomgång av budgetunderlag, budgetberedning samt rapportanalys	Granskning genomförd

Ekonomi

Risker	Uppföljning	Resultat av uppföljning 2023
Chefer beslutsattesterar "egna" kostnader såsom resor, utbildning mm	Granskning av beslutsattest gällande chefers egna kostnader	Granskning genomförs enligt plan

Personal

Risker	Uppföljning	Resultat av uppföljning 2023
Felaktig löneutbetalning	Att kontrollen av tidrapporter utförs följs upp i samband med uppföljning av mål	Granskning ej genomförd utan genomförs senare under året
	Kontroll av att rutin följs	Granskning ej genomförd utan genomförs senare under året
Kompetensbrist	Genomgång av rekryteringar	Granskning ej genomförd utan genomförs senare under året

Administration

Risker	Uppföljning	Resultat av uppföljning 2023
Styrdokument är okända, blir inaktuella och ger felaktig information	Årlig granskning av gällande styrdokument	Granskning pågår enligt plan

Vatten- och avloppsförsörjning

Risker	Uppföljning	Resultat av uppföljning 2023
Aktuella tillstånd för vattenuttag (vattendomar) följs inte	Granskning av att det finns en rutin över hur uppföljning sker varje kvartal och att den följs.	Granskning ej genomförd utan genomförs senare under året
Aktuella tillstånd på avloppsreningsverken följs inte	Granskning av att det finns en rutin över hur uppföljning ska ske varje kvartal	Granskning ej genomförd utan genomförs senare under året
Brister i installation och ledningsnät i samband med anslutning av servis. Förorenat vatten kan komma in i det kommunala ledningsnätet med risk för sjukdom som följd.	Kontroll av att en arbetsrutin för arbete i schakter med vattenledningar finns och tillämpas.	Det finns en äldre rutin framtagna angående arbete i schakter med drickvattenledningar. Rutinen följs och det finns även en checklista som fylls i vid varje schaktarbete. Dialog har först med enhetschef römnät.
En ökad tillrinning vid kraftig nederbörd och snösmältning	Intervju av enhetschef römnät arbetar utifrån strategin för att minska tillskottsvatten och att uppföljning av åtgärder rapporteras in till miljönämnden årligen i samband med miljörapporteringen.	Granskning ej genomförd utan genomförs senare under året

Risker	Uppföljning	Resultat av uppföljning 2023
Felaktig provtagning eller laboratorieanalys	Uppföljning av att rutiner följs samt ackrediteringskontroll	Granskning ej genomförd utan genomförs senare under året
Risk att vattentätkter inte har tillräcklig kapacitet under torrår.	Kontroll av att VA-verkens larm fungerar och att rutin för alarmnivåer är kända och följs.	Larm i prioriterade brunnar är installerade och används. Ännu är alla larm inte kopplade till styrsystemet och rutin är inte framtagen angående vad som skall göras vid lågnivåalarm. Kontroll under sommaren 2022 då det var låga grundvattennivåer har skett tätare än normalt och följts upp av EC.
Risk för felaktig information till kunder och entreprenörer.	Kontroll att rutinen Process VA--anslutningar och tillhörande information är uppdaterad och används	Granskning ej genomförd utan genomförs senare under året
Anslutningsavgift faktureras inte efter att förbindelsepunkt har meddelats	Kontroll av att 10 genomförda anslutningar är fakturerade och att rutin för debitering av anslutningsavgift är känd och följs	Avslutad
Risk för att dataintrång och sabotage som påverkar övervakningssystemet och dricksvattenleveransen.	Kontrollera att rutin är framtagen och följs	Granskning ej genomförd utan genomförs senare under året
Risk att vi inte får provsvar på vattenprover som vi lämnar in för analys	Kontrollera att rutin för provtagning och uppföljning av vattenprover följs av enhetschef VA-verk som ansvarar för detta. Kontrollera med enhetschef VA-verk att vi tagit och fått analysvar på vattenprover vi skall ta enligt godkänt kontrollprogram av miljönämnden.	Granskning ej genomförd utan genomförs senare under året

Avfallsverksamhet

Risker	Uppföljning	Resultat av uppföljning 2023
Aktuella tillstånd för AVC följs inte	Granskning av att det finns en rutin över hur uppföljning ska ske varje kvartal	Granskning ej genomförd utan genomförs senare under året
Felsorterat avfall	Kontroll att personal informerar kunder om att vikten att inte slänga i brännbartcontainern om annan container för materialåtervinning kan användas i stället.	Granskning ej genomförd utan genomförs senare under året

Trafik

Risker	Uppföljning	Resultat av uppföljning 2023
Olyckor på kommunala GC-vägar och vägar med anledning av dålig sikt och framkomlighet	Uppföljning av att besiktning sköts enligt plan samt att rutin avseende information följs	Utförs senare under året

Grön miljö

Risker	Uppföljning	Resultat av uppföljning 2023
Fel och brister i lelutrustning leder till att barn och vuxna skadas	Följs upp årligen genom intervju av enhetschef gata/park	Granskning ej genomförd utan genomförs senare under året

Lokalförsörjning

Risker	Uppföljning	Resultat av uppföljning 2023
Brukarnas behov av lokaler kan inte tillgodoses med anledning av akuta skador	Säkerställa att inbyggda kontrollmoment fungerar	Granskning pågår

Måltidsförsörjning

Risker	Uppföljning	Resultat av uppföljning 2023
Ökat matsvinn	Uppföljning via statistik	Granskning pågår

6 Personal

Frisknärvaro

Inom förvaltningen ligger frisknärvaron, dvs andel anställda med max 5 dagar, på 68,3 % jämfört med kommunen totalt på 70,9 %. Frisknärvaron har markant förbättrats sedan perioden 2020-2022 då pandemin med restriktioner gjorde att medarbetare stannade hemma vid förkylningssymtom. Frisknärvaron är högst inom avfallsverksamheten, drygt 83 %, en liten grupp bestående av totalt ca 5 medarbetare med arbete och kundkontakter mestadels utomhus. Kost och städ är den största medarbetargruppen inom förvaltningen och där ligger frisknärvaron på ca 67 %. Dessa grupper arbetar mestadels inomhus och träffar många olika människor med risk för att bli smittade.

Sjukfrånvaro

Sjukfrånvaron ligger totalt på 6,5 % jämfört kommunen totalt på 7,8 %. Sjukfrånvaron ligger på samma nivå som de två tidigare åren. Långtidsfrånvaron har ökat inom kost- och städverksamheten och beror på olika sjukdomsfall och fysiska skador som främst är icke-arbetsrelaterade. Belastningsskador är här den vanligaste orsaken till arbetsrelaterade skador. Friskvårdsåtgärder för att stärka fysiskt välmående i kombination med medicinska kontroller påbörjas under 2023 i samarbete med företagshälsovården.

Systematiskt arbetsmiljöarbete

För att stärka det systematiska arbetsmiljöarbetet arbetar nämnden utifrån det gemensamma årshjulet där åtgärder följs upp månatligen, också inom ramen för samverkan med fackliga organisationer.

Ronder, riskbedömningar och tillbuds- och skaderapporter utgör underlag i förbättringsarbetet. Exempel på åtgärder efter genomförda riskbedömningar är utökning av resurser i samband med belastningstoppar samt kompetensutveckling för att minska sårbarhet i vissa funktioner. Inom kost och städ genomförs en särskild friskvårdsåtgärder. Kost och städ har även genomfört föreläsningar och workshops med fokus på samarbete, medarbetarskap och tillit i syfte att utveckla både individ och arbetsgrupper.

Ett fortsatt utvecklingsområde inom det systematiska arbetsmiljöarbetet är uppdatering av lagändringar i arbetsmiljöföreskrifter samt dialog med skyddsombud och medarbetare om tillhörande riskbedömningar.

7 Ekonomi

Avsnittet ekonomi innehåller ekonomisk uppföljning av utfall per 31 augusti 2023 och prognos för 2023.

7.1 Driftredovisning

Tabell driftsredovisning

Belopp i miljoner kronor (mnkr)	Utfall 2022	Utfall 31/8 2022	Utfall 31/8 2023	Budget 2023	Prognos 2023	Avvikelse
Totalt						
Intäkter	406,3	263,9	274,8	409,5	406,9	-2,6
Personalkostnader	-147,8	-99,3	-107,5	-165,1	-160,8	4,3
Övriga kostnader	-320,5	-203,9	-210,4	-303,2	-309,9	-6,7
Nettokostnader	-62,0	-39,3	-43,1	-58,8	-63,8	-5,0
Nämnd & ledning						
Intäkter	1,0	0,7	0,8	1,7	1,5	-0,2
Personalkostnader	-3,2	-2,2	-3,1	-7,0	-5,1	1,9
Övriga kostnader	-1,3	-0,8	-1,4	-2,7	-1,6	1,1
Nettokostnader	-3,5	-2,3	-3,7	-8,0	-5,2	2,8
Verksamhetservice						
Intäkter	27,5	18,1	19,5	28,9	28,2	-0,7
Personalkostnader	-13,1	-8,8	-9,4	-14,1	-14,2	-0,1
Övriga kostnader	-16,4	-10,7	-11,4	-17,2	-17,1	0,1
Nettokostnader	-2,0	-1,4	-1,3	-2,4	-3,1	-0,7
Gata & Park						
Intäkter	31,4	19,9	8,3	9,1	12,4	3,3
Personalkostnader	-16,6	-11,3	-12,3	-19,5	-18,5	1,0
Övriga kostnader	-61,3	-39,9	-29,0	-37,7	-42,5	-4,8
Nettokostnader	-46,5	-31,3	-33,0	-48,1	-48,6	-0,5
Lokalförsörjning						
Intäkter	213,9	138,4	151,0	229,3	223,5	-5,8
Personalkostnader	-23,4	-15,6	-17,3	-27,8	-26,3	1,5
Övriga kostnader	-194,1	-124,2	-133,9	-201,8	-198,1	3,7
Nettokostnader	-3,6	-1,4	-0,2	-0,3	-0,9	-0,6
Kost & Städ						
Intäkter	132,5	86,8	95,2	140,5	141,3	0,8
Personalkostnader	-91,5	-61,4	-65,4	-96,7	-96,7	0,0
Övriga kostnader	-47,4	-28,3	-34,7	-43,8	-50,6	-6,8
Nettokostnader	-6,4	-2,9	-4,9	0,0	-6,0	-6,0

Beloppen har avrundats enligt gängse avrundningsregler vilket innebär att det kan finnas mindre avrundningsskillnader.

Analys av driftredovisning

Teknik- och servicenämndens totala nettokostnadsbudget uppgår till 58,8 mnkr. Utfallet i augusti uppgår till 43,2 mnkr eller 73,5 % av nämndens budget när ca 67 % av året har gått. Vid samma period föregående år uppgick nettokostnaderna till 39,4 mnkr eller 74,8 % av nämndens dåvarande budget. Störst ökning av periodens nettokostnader i jämförelse med föregående år återfinns inom kost och städ där nettokostnaderna för perioden ökat med 2,0 mnkr.

Helårsprognosen per augusti överskrider årets budget med totalt 5,0 mnkr. Avvikelsen är störst inom den internfinansierade verksamheten för kost och städ. De senaste åren finns stora kostnadsökningar avseende el, material, hyror, livsmedel och kapitalkostnader som alla är svåra att inrymma inom årets budget. Den generella intäktsökningen för interna tjänster 2023 är enligt anvisningar satt till 2,0 procent jämfört med 2022 års nivå.

Fullmäktige beslutade den 15:e juni om att omfördela de 10,1 mnkr som legat budgeterade centralt i kommunen under "ökade kostnader hos köpande nämnder". Medlen fördelas till framför allt barn- och utbildningsnämnden, men även till övriga nämnder inklusive Teknik- och servicenämnden med 0,2 mnkr, som därmed ökar budgetramen från 58,6 till 58,8 mnkr. Teknik- och servicenämnden har genom lokalförsörjning och kost- och städ getts tillåtelse att tilläggsdebitera sina interna kunder motsvarande 10,1 mnkr under 2023, effekten av detta beskrivs närmare under respektive verksamhets analys.

I budget 2024-2027 för Marks kommun har budgetposten om att Teknik- och servicenämnden ges tillåtelse att tilläggsdebitera för ökade kostnader av energi och livsmedel återtagits. Effekten blir ett ökat anpassningskrav på teknik- och servicenämndens verksamheter för interna tjänster från 2024. Flertalet myndigheter och institutioner prognostiserar en avmattning av inflation framöver men den prisökning som

redan skett inom energisektorn och framför allt inom livsmedel och andra övriga kostnader bedöms ge bestående prisnivåer på sikt. Teknik- och servicenämnden anser därmed att syftet med budgetposten om "ökade kostnader hos köpande nämnder" ska permanentas och fortsätta även 2024 och tills vidare.

I jämförelse med prognosen från aprilrapporten är de största resultatpåverkande posterna:

- Lägre energikostnader om 1,5 mnkr.
- Högre förväntat elstöd motsvarande 0,4 mnkr.
- Ingen prognostiserad kostnad för ersättningslokaler, 1,0 mnkr.
- Ökade kostnader av material inom kost- och städverksamheten motsvarande 1,0 mnkr.

Teknik- och servicenämnden anser inte att nämnden ensamt kan anpassa verksamheten till en bättre budgetuppfyllelse på längre sikt utan alla berörda nämnder och förvaltningar behöver hjälpas åt för att tillsammans hitta åtgärder som kan minska kostnadsnivåerna.

Nämnd & ledning

Prognosen för nämnd beräknas att följa budget. Periodens utfall för nämnden om 1,1 mnkr motsvarar 70 % av nämndverksamhetens budget.

Prognosen för ledningsverksamheten beräknas lämna ett överskott om 2,8 mnkr. Två av de budgeterade fyra heltidstjänsterna som ska stötta ledningsfunktionen är på plats. Rekrytering av verksamhetscontroller senareläggs till år 2024 och en rekrytering av beredskaps- och säkerhetssamordnare har försenats, vilket lämnar ett överskott om 1,9 mnkr. 41 % av ledningsverksamhetens budget är förbrukat efter augusti månads utgång. Här ligger även nämndens reserv om närmare 0,9 mnkr budgeterad vilket har prognostiserats att nyttjas för att täcka del av det underskott som verksamheterna redovisar.

Verksamhetsservice

Utfallet för verksamhetsservice är -1,3 mnkr vilket motsvarar 53 % av budgeten som är 2,4 mnkr. Verksamhetsservice prognostiserar ett underskott om totalt 0,7 mnkr. Underskottet ligger hos de verksamheter som är finansierade inom kommunstyrelsen och visar ett prognostiserat underskott om ca 1,1 mnkr. Anledningen är främst stärkt bemanning på löneservice och Kontaktcenter på grund av mycket hög arbetsbelastning. Utökning av arbetsuppgifter har skett genom åren utan att öka bemanningen vilket bland annat lett till hög sjukfrånvaro, omfattande rekryteringsprocesser samt avsaknad av resurser för att effektivisera och digitalisera mera. En säkrare receptionslucka i kommunhuset Kinnaström samt bättre digitala arbetsförutsättningar för systemförvaltare lön har också bidragit till högre kostnader än budgeterat samtidigt som dessa åtgärder avser att effektivisera arbetssätt.

De verksamheter som är finansierade inom nämndens ram visar ett prognostiserat överskott om 0,4 mnkr. Överskottet återfinns främst inom felanmälan va/avfall/gata och beror på lägre lönekostnader än beräknat.

Gata & Park

Prognosen för gata och park är ett resultat på -0,5 mnkr. Vid uppföljningen per april var prognosen ett nollresultat. Någon enstaka försämring har inte skett utan det är flera delar som utvecklats sämre än budget. Jämfört med föregående år är nettokostnaderna t.o.m. augusti ca 5,3 procent högre. Varav personalkostnaderna är 8,2 procent högre. En orsak är bl.a. att det numera finns två trafikingenjörer och två parkingenjörer. Det är inte möjligt att rakt av jämföra intäkter och kostnader mellan åren då en ändrad redovisning har skett. Vissa jämförelser kan dock göras: När det gäller elkostnaderna så är de ungefär lika stora. Hittills i år är de 3,2 mnkr vilket är ca 138 tkr eller 5 procent högre än samma period förra året. Snöröjningen har i år kostat ca 2,5 mnkr, vilket är högre än samma period föregående år som var 1,7 mnkr. Då ingår endast externa kostnader i båda dessa siffror, dvs. inte egen personal eller egna maskiner.

Årets prognos är ett underskott med -0,5 mnkr och en nettokostnadsökning med 4,5 procent jämfört med 2022. Då ingår ändå ett elstöd i år med 1,4 mnkr, något som inte erhöles förra året. I prognosen ingår att ett begränsat snöfall får ske i år. Det återstår ca 0,7 mnkr av den budgeten, vilket kommer att gå till inköp av salt och flis samt beredskapsersättningar. I jämförelse med tidigare år så är det ett annat upplägg på avtalen med entreprenörerna. Det ger kommunen en större handlingsfrihet genom att man kan avgöra från fall till fall om snöröjning behövs.

Det finns planer på att kommunen kan sälja flis till Marks energi som har stort behov av det. Upplägget är sådant att det kan ge vissa intäkter till gata och park, här antas ca 0,2 mnkr i år.

Lokalförsörjning

Lokalförsörjning prognostiserar ett underskott om 0,6 mnkr. I jämförelse med aprilrapporten har det ekonomiska resultatet förbättrats motsvarande 8,0 mnkr då prognosen per april visade ett underskott om

8,6 mnkr. Kommunfullmäktige har genom sin behandling av Marks kommuns aprilrapport beslutat att lokalförsörjning ges tillåtelse att tilläggsdebitera köpande nämnder motsvarande 5,1 mnkr under 2023 med hänvisning till ökade energikostnader. I samband med att nämndplanen beslutades fanns ett budgeterat anpassningskrav för lokalförsörjning om 12,8 mnkr.

Sammanfattningsvis är underskottet att hänföra till faktorer som lokalförsörjning inte har möjlighet att påverka:

- Ny upphandling av el inför 2022 har medfört att elkostnader för 2023 beräknas öka med 5,6 mnkr jämfört med utfallet för 2021 då det tidigare avtalet var gällande.
- Kostnaden för inhyrda lokaler beräknas öka med 3,2 mnkr jämfört med föregående år och motsvarar en ökad hyreskostnad om 7,1 procent.
- Uppgradering av fastigheternas driftövervakningssystem till följd av att nuvarande system läggs ner, kostnad 1,2 mnkr.
- Kostnaden för markskötsel utförd av gata/park beräknas öka med 0,7 mnkr.

Resultatförbättrande faktorer:

- Personalkostnader beräknas uppgå till 26,3 mnkr vilket är 1,5 mnkr lägre än budgeterade kostnader pga vakanser.
- Marks kommun väntas erhålla statsbidrag om elstöd för företag som kompensation för ökade elkostnader. Det förväntade bidraget som tillfaller lokalförsörjning uppskattas till 4,2 mnkr och är en förbättring jämfört med prognosen från aprilrapporten om 0,3 mnkr.
- I jämförelse med aprilrapporten sänks den prognostiserade kostnaden för energi motsvarande 1,5 mnkr. Förvaltningen arbetar strategiskt med att aktivt genomföra elinköp i syfte att både säkra elpriset samt att få ett så lågt pris som möjligt.
- Politiskt beslut där lokalförsörjning tillåts tilläggsdebitera köpande nämnder motsvarande 5,1 mnkr under 2023 med hänvisning till ökade energikostnader.
- Lokalförsörjning avsätter ca en procent av totala internhyresintäkter som en reserv för att bekosta eventuella ersättningslokaler vid händelse av t.ex. fuktskada i en lokal. Årets budget ligger på 1,0 mnkr och prognosen per delårsrapport justeras nu till 0 kr. Resultatet kan dock komma att försämrats om lokalbehov uppstår till följd av skada under årets sista del. Detta är en förändring i jämförelse med aprilrapporten.
- Prognosen för kapitalkostnader av hyresobjekt som ej påverkar hyresintäkterna sänks och väntas generera ett överskott gentemot budget om 0,2 mnkr.

Investeringsstillskottet om 10 mnkr för underhåll påverkar befintlig underhållsskuld i positiv riktning. Planerat underhåll beräknas uppgå till 193 kr/kvm. Viktigt att fortsätta prioritera utökat underhåll till dess att underhållsskulden har arbetats bort.

Lokalförsörjning arbetar långsiktigt med investeringar och optimeringar i syfte att uppnå energibesparingar och än mer kostnadseffektiva lokaler. Verksamheten ser inga möjliga åtgärder för att varaktigt nå en budget i balans och samtidigt utföra sina uppdrag.

Verksamheten ser möjligheter att bidra till att stärka kommunens ekonomiska resultat som helhet på framför allt lång sikt. Det pågår planeringsarbete för att undvika eller minimera tillfälliga lokaler vid kommande byggprojekt, del av paviljongerna på Fritslaskolan är uppsagda och samnyttjande genom framtidens arbetsplats pågår. Dessa åtgärder är totalt sett positiva för kommunens resultat, men förbättrar inte underskottet för lokalförsörjningen specifikt. Resultatförbättrande åtgärd som på kort sikt kan ge effekt för lokalförsörjningens ekonomi är att exempelvis minska inomhustemperaturen i kommunens verksamhetslokaler och stoppa användningen av energiintensiv utrustning (exempelvis bastuaggregat och torkskåp). Samtliga åtgärder, både på lång och kort sikt, kräver ett starkt tillsammansperspektiv då verksamheten är en serviceorganisation till behövande förvaltningar.

Kost & Städ

Kost- och städverksamheten prognostiserar ett helårsutfall med underskott om 6 mnkr. Helårsprognosen är jämfört med föregående års utfall om 6,4 mnkr, 0,4 mnkr lägre.

Av de 10,1 mnkr som kommunstyrelsen avsatt för året utifrån inflation och prisutveckling har 5 mnkr redovisats som bidrag för de ökade livsmedelspriserna. Beslutet medför att prognosen utan bidraget skulle redovisas till ett underskott om ca 11 mnkr.

Personalkostnaderna ligger per augusti på 65,5 mnkr vilket jämfört med samma period föregående år är 4,1 mnkr högre. Helårsprognosen är att personalkostnaderna förväntas följa budget samtidigt som årets löneutveckling har genererat ett högre utfall än budgeterat (1,5 mnkr). För att åstadkomma detta ersätts inte alla timmar vid sjukfrånvaro i de större köken och vakanser ersätts inte heller där så är möjligt.

Övriga kostnader påverkas främst av ökade kostnader för transporter och förbrukningsmaterial i form av papper och kem samt mindre maskiner/inventarier inom både kost- och städverksamheten. Helårsprognosen för inköp av förbrukningsmaterial inklusive livsmedel är 6,6 mnkr högre än budgeterat. I augusti 2023 uppgår livsmedelsinköpen till 18 mnkr och är därmed 3,2 mnkr högre än samma period föregående år. Inköpskostnaden är direkt påverkad av den pågående inflationen och den prisökning på livsmedel och förbrukningsmaterial som påverkat verksamheten sedan våren 2022.

Inom de övriga kostnaderna har kostnader för mattransporter en helårsprognos om 3,1 mnkr och därmed 0,3 mnkr högre än budgeterat. Orsaken är att transportbehovet har ökat under året i samband med åtgärder för Björketorps förskola och för Rydals förskola.

Förbrukningsmaterial förväntas att stabiliseras under hösten samtidigt som verksamheten påbörjar en upphandling för städ, papper och kem med avtalsstart i början av nästa år.

Grossister har aviserat att prisökningen på livsmedel avstannar från september men osäkerhet kvarstår kring om priserna består eller om de kommer att sjunka ytterligare.

Fortsättningsvis och sammanfattningsvis innebär prognosen för året att ett antal åtgärder vidtas:

- Begränsning av personalarbetstimmar vid sjukfrånvaro
- Begränsning i att ersätta vakanser
- Förändringar i menyplaneringen
- Fortsatt minskning av matsvinnet
- Satsning inom friskvård för ökad frisknärvaro, friska medarbetare
- Satsning på kompetensutveckling, utbildningar
- Översyn av transportbehovet inför att avtalet löper ut våren 2024
- Översyn av fönsterputs i egen regi inför att avtalet löper ut sommaren 2024.

Nya Kinna resecentrum

Verksamhet	Prognos
Skötsel städ och fönsterputs	0,8 mnkr
Skötsel gata/park	0,1 mnkr
Skötsel lokalförsörjning	0,8 mnkr
Total	1,7 mnkr

Prognostiserade kostnader för drift och underhåll av nya Kinna resecentrum uppgår till 1,7 mnkr. Involverade verksamheter i detta nya Kinna resecentrum är gata/park, lokalförsörjning samt kost- och städverksamheten.

Städningen och fönsterputs utförs av extern part för både den inre och yttre skötseln. Leveransen har varit väl utförd sedan starten i början av året och i enlighet med avtalad frekvens. Utvärdering av det behov som Resecentrum sker under hösten med leverantören samtidigt som en ny konkurrensutsättning startar då befintligt avtal löpt under ett år. Därmed finns en viss osäkerhet i prognostiserat utfall om ca. 0,8 mnkr.

Gata/park ansvarar för yttre skötsel och drift, såsom snöröjning och halkbekämpning. Tillkommande kostnader 2023 prognostiseras till 0,1 mnkr.

Lokalförsörjnings prognostiserade nettokostnader 2023 uppgår till 0,8 mnkr där den största delen av årets kostnader avser kapitalkostnader för investeringen som gjorts.

Teknik- och servicenämnden begär att driftsbudgeten 2023 utökas med 1,7 mnkr. Detta motsvarar nämndens prognostiserade nettokostnader för Nya Kinna resecentrum 2023.

Driftredovisning VA/Avfall

Tabell driftredovisning VA

Belopp i miljoner kronor (mnkr)	Utfall 2022	Utfall 31/8 2022	Utfall 31/8 2023	Budget 2023	Prognos 2023	Avvikelse
Intäkter	78,8	52,0	53,3	81,3	83,0	1,7
Personalkostnader	-15,4	-9,6	-11,1	-18,0	-17,5	0,5
Övriga kostnader	-60,6	-35,8	-45,1	-64,8	-66,2	-1,4
Kapitalkostnader ÖFL	-8,1	-5,4	-5,9	-9,3	-9,3	0,0
Nettokostnader	-5,3	1,2	-8,8	-10,8	-10,0	0,8
Resultatreglering	5,3	-1,2	8,8	10,8	10,0	-0,8
Resultat efter reglering	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

Prognosen för VA-verksamheten är ett resultat för helåret på -10 mnkr. Det är en försämring med 3,0 mnkr jämfört med aprilprognosen. En orsak till försämringen är att taxeintäkterna utvecklats svagare än förväntat. Taxorna höjdes med 5,0 procent till 2023, men aktuell prognos visar att ökningen 2023 jämfört med 2022 bara blir knappt 3 procent. Orsaken är lägre vattenförbrukning hos kunderna. En djupare analys kring detta får göras i årsbokslutet. Prognosförsämringen jämfört med april till följd av detta är 2,0 mnkr.

En annan orsak till försämringen är allmänt större underhåll som gjorts i år. Bl.a. har flera ledningar ”piggsats”, dvs. rengjorts och tvättats. Åtgärden förbättrar flödet och gör att slitaget på pumpar blir mindre och även att elkostnaderna minskar. Prognosförsämringen är ca 0,5 mnkr.

I december 2022 brann det nedlagda reningsverket i Sätla. Under året har rivningsarbete gjorts vilket har kostat 0,9 mnkr. I prognosen ligger att kommunen får delar av kostnaden ersatt av sitt försäkringsbolag, men runt 0,6 mnkr antas komma att belasta VA-verksamheten. Den kostnaden var inte med i aprilprognosen.

VA-verksamheten har en budget för året på -10,8 mnkr. Det prognosticerade underskottet på 10,0 mnkr innebär alltså ändå en positiv avvikelse på 0,8 mnkr. Vid ingången av året fanns ett ackumulerat överskott på 0,4 mnkr men det kommer att minska till -9,6 mnkr om prognosen blir enligt ovan.

Jämfört med samma period förra året är personalkostnaderna nästan 13 procent högre i år. (Ingår något fler personalkostnader, båda åren, än vad som visas i tabellen.) En orsak är de högre personalomkostnaderna (pensionskostnaderna), men det utgör endast ca 3 procentenheter av kostnadshöjningen. En annan orsak är att något färre medarbetare hittills har belastat investeringsprojekten i år - det drar upp personalkostnaderna med ca 3 procentenheter jämfört med förra året. Det återstår ändå en volymökning av bemanningen. Till årsrapporten ska en fördjupad analys göras.

De övriga kostnaderna har ökat från 36,0 till 45,3 mnkr, dvs. med hela 26 procent eller 9,3 mnkr. En mindre orsak är bl.a. elkostnaderna som ökat från 6,2 till 6,9 mnkr till följd av mycket nederbörd. En annan orsak är rivningen/saneringen efter Sätla reningsverk som beskrevs ovan. Kapitalkostnaderna, exkl. överföringsledningarna har ökat med runt 1 mnkr. Även konsultkostnaderna har ökat från 5,2 till 6,3 mnkr. Men den största faktorn är allmänt större underhåll och reparationer.

I prognosen ligger ett elstöd med 2,7 mnkr. Det låg också med i aprilprognosen.

Tabell driftredovisning avfall

Belopp i miljoner kronor (mnkr)	Utfall 2022	Utfall 31/8 2022	Utfall 31/8 2023	Budget 2023	Prognos 2023	Avvikelse
Intäkter	38,4	25,9	28,5	39,9	41,1	1,2
Personalkostnader	-5,1	-3,3	-3,4	-5,5	-5,5	0,0
Övriga kostnader	-34,5	-21,9	-23,5	-35,3	-35,0	0,3
Nettokostnader	-1,2	0,7	1,6	-0,9	0,6	1,5
Resultatreglering	1,2	-0,6	-1,6	1,0	-0,6	-1,6
Resultat efter reglering	0,0	0,1	0,0	0,1	0,0	0,1

Prognosen för avfallsverksamheten är ett resultat för helåret på 0,6 mnkr, dvs. ett överskott. Budgeten för avfallsverksamheten är -1,0 mnkr så prognosen innebär ett överskott med 1,6 mnkr jämfört med budget. Prognosen per april var ett resultat på -0,6 mnkr. Det har följaktligen blivit en prognosförbättring på 1,2 mnkr. Intäkterna har förbättrats med 0,5 mnkr och övriga kostnader har förbättrats med 0,7 mnkr.

Taxeintäkterna höjdes med 7,0 procent till 2023, (förutom slam som höjdes med 5,0 procent) och prognosen för i år väntas bli i linje med taxeökningen. Intäkterna för försäljning av grovavfall kan variera mycket pga. omvärldsfaktorer, och väntas bli något mindre än 2022. Men i sammanhanget är det ganska små belopp: 1,6 mnkr i prognos i år, mot 1,8 mnkr i utfall förra året.

Kostnaden för köpt verksamhet uppgår t.o.m. augusti till 16,1 mnkr vilket är 1,3 procent mer än samma period föregående år. Prognosen för helåret är ett utfall på 24,0 mnkr vilket är drygt 1 procent lägre än föregående år. Orsaken till minskningen beror på att kommunen föregående år kompenserade

entreprenören extra utöver avtalet till följd av stora prisökningar. I år följer man de avtalade indexökningarna. Jämfört med årets budget är prognosen att kostnaderna blir 1,5 mnkr lägre.

Personalkostnaderna väntas följa budget.

Prognosen för övriga kostnader exklusive personal och köpt verksamhet är ett underskott med -1,3 mnkr. En orsak är höga konsultkostnader, hittills ca 1,0 mnkr. Dessa består av bl.a. advokatkostnader på 0,3 mnkr och konsulter för att utreda lakvattenhanteringen, på ca 0,1 mnkr. Övriga kostnader gäller konsulter för att utreda införandet av det nya sophanteringssystemet.

När det gäller tvisten med kommunens tidigare entreprenör så finns ingen ny information om när tingsrätten tar upp målet.

I utfallet ovan så finns ett antal kostnader som hör till den gamla deponin vid Skene skog. Teknik- och servicenämnden anser att dessa kostnader ska tas av skattekollektivet. Det finns med som en framställan till kommunstyrelsen i tjänsteskrivelsen för delårsrapporten. Hittills i år är det 985 tkr, varav: 130 tkr för att utreda långsiktig hantering av deponin; 161 tkr för att praktiskt lösa brunnar m.m. med syfte att minska lakvattenmängden; samt 694 tkr i avgifter för reningen av vattnet som utförs av VA-verksamheten. Ytterligare runt 60 tkr kan tillkomma i kostnader i år. I avfallsverksamhetens prognoser ovan finns inte med någon ersättning från skattekollektivet för dessa kostnader. Om eller när dessa erhålls så förbättras prognosen. Hur man ska hantera den långsiktiga hanteringen av deponin är inte klart. Troligen resulterar det i någon form av investering som krävs.

Vid ingången av 2023 hade avfallsverksamheten ett negativt ackumulerat resultat på -1,6 mnkr. Prognos ovan på plus 0,6 mnkr i år innebär att det förbättras något, till -1,0 mnkr vid utgången av 2023. Exklusive ersättning från skattekollektivet.

Uppföljning av vatten- och avloppsförsörjningsverksamheten

Fördjupad VA-redovisning

Resultaträkning VA	Utfall 2022	Utfall 31/8 2022	Utfall 31/8 2023	Budget 2023	Prognos 2023	Avvikelse
Totala intäkter	78,8	51,9	53,3	81,3	83,0	1,7
Varav						
Taxeintäkter	70,4	45,7	47,0	73,1	72,1	-1,0
Industriavloppsavgifter	3,4	2,7	2,3	3,2	3,2	0,0
Slamavgifter	1,8	1,3	1,4	1,7	1,7	0,0
Lakvatten	0,6	0,4	0,8	0,8	0,8	0,0
Bidrag	0,1	0,1	0,0	0,0	2,7	2,7
Periodiserade anläggningsavgifter	1,6	1,1	1,2	1,7	1,7	0,0
Övriga intäkter	0,9	0,6	0,6	0,8	0,8	0,0
Totala Kostnader	-84,1	-50,7	-62,1	-92,1	-93,0	-0,9
Varav						
Personalkostnader	-15,4	-9,6	-11,1	-18,0	-17,7	0,3
Entreprenader mm	-13,2	-6,5	-11,2	-16,5	-18,9	-2,4
Elkostnader	-9,1	-6,3	-7,0	-9,2	-10,1	-0,9
Övriga kostnader	-20,3	-11,0	-13,8	-17,7	-17,3	0,4
OH-kostnader	-3,5	-2,3	-2,3	-3,6	-3,9	-0,3
Avskrivning VA-anläggningar	-11,4	-7,5	-8,1	-13,8	-12,3	1,5
Avskrivning överföringsledn.	-5,8	-3,8	-3,9	-5,8	-5,8	0,0
Ränta VA-anläggningar	-3,1	-2,1	-2,7	-4,1	-3,6	0,5
Ränta överföringsledn.	-2,3	-1,6	-2,0	-3,4	-3,4	0,0
Resultat	-5,3	1,2	-8,8	-10,8	-10,0	0,8
Skattetilskott VA	0	0	0	0	0	
Resultat efter Skattetilskott VA	-5,3	1,2	-8,8	-10,8	-10,0	0,8
Balanserade resultatmedel före årets resultat	5,6	5,6	0,4	0,4	0,4	
Balanserade resultatmedel efter årets resultat	0,4	6,8	-8,4	-10,4	-9,6	
Överuttag abonnentintäkter	-5,3	1,2	-8,8	-10,8	-10,0	

Tabellen ovan har ett annat utseende än vad som visats i tidigare rapporter. Uppgifterna för årets prognoser är hämtade från kommunens prognosverktyg. Ibland kan dessa finnas på en annan rad än där utfallet finns. T ex är det troliga utfallet för lakvattenintäkterna mer än det budgeterade 0,8 mnkr. Men å andra sidan utvecklas den översta raden för taxeintäkterna troligen något sämre än -1 mnkr. Effekten av detta ska ta ut varandra.

Det prognosticerade elstödet finns på raden bidrag med 2,7 mnkr. Den ökade elkostnaden jämfört med förra

året beror på större mängd nederbörd i år som gjort att pumparna har fått arbeta mer. Genom inköp av nya mer effektiva pumpar samt antagande om mindre nederbörd så bör elkostnaderna inte försämrats ytterligare mot budget, är tanken.

Det ökade underhållet och olika slags reparationer och utredningar syns både bland raden entreprenader och övriga kostnader. Tillsammans så har dessa rader ökat med drygt 7 mnkr eller 42 procent. I dessa kostnader finns t ex sanering och rivning efter branden i Sätilla reningsverk. Slår man samman personal- och entreprenad- och övriga kostnader så visar de per augusti ett underskott mot budget med 1,4 mnkr (den siffran syns ej i tabellen). Med samma utveckling resten av året innebär det en avvikelse på -2,2 mnkr. I prognosen ovan så är det dock antaget -1,8 mnkr, en viss inbromsning är därmed prognosticerat.

De ökade räntekostnaderna mellan 2022 och 2023 beror på att internräntan höjdes från 1,00 till 1,25 procent. Både ränte- och avskrivningskostnader visar dock plus mot budget.

Något beslut om skattefinansiering av VA-verksamheten är ännu inte taget, därför är den raden tom.

7.2 Investeringsredovisning

Investeringsredovisning

Investeringsprojekt	Budget 2023	Utfall t.o.m. 31/8 2023	Prognos 2023	Budgetavvikelse 2023
Vatten- och avloppsförsörjning	142,2	56,9	95,8	46,5
Överföringsledningar	14,4	2,2	8,1	6,3
Exploateringsinvesteringar VA	10	5,4	11,8	-1,8
Avfallshantering	4,0	2,9	4,5	-0,5
Gata och park	20,0	8,2	20,8	-0,8
Gång och cykelvägar	9,0	0,7	9,0	0,0
Övriga investeringar	8,6	2,2	8,6	0,0
Lokaler	222,9	146,7	321,3	-98,4
Summa	431,7	225,2	479,9	-48,7

Vatten- och avloppsförsörjning, överföringsledningar och exploateringsinvesteringar VA

T.o.m. augusti är investeringsutgifterna för VA totalt 64 mnkr, varav överföringsledningar drygt 2 mnkr och exploateringsinvesteringar drygt 5 mnkr. Prognosen för helåret är totalt drygt 115 mnkr i utgifter. I jämförelse med budget så är det ett överskott. De största prognosticerade överskotten i år finns på projekt Björketorps avloppsreningsverk, som har en budget på 14,7 mnkr men där stora osäkerheter finns kring hur ombyggnationen ska utföras och inga utgifter väntas i år. Andra större projekt som ger överskott i budgeten är: VA-ledning Dyrenäs (11 mnkr), VA-ledning Kovra-Ekhaga (9 mnkr), renovering ledningar Öxabäck (8 mnkr) och sanering Kvarnvägen-Skördegatan (7 mnkr). Av de årliga reinvesteringsprojekten som tillsammans budgeterats till 30 mnkr så väntas drygt 20 mnkr nyttjas.

En del projekt väntas överstiga budget. Störst avvikelse har ledningsutbyggnad Ubbhult-Hägnen som har en budget på drygt 8 mnkr i år, men utgifterna spås bli ca 14 mnkr. Övriga handlar om något mindre avvikelser utifrån vad som nu är känt.

Exploateringsinvesteringar gäller främst Skene skog och Limsjövägen.

Avfallshantering

Avfallsverksamheten arbetar med tre investeringar i år. Dels reparation av facklan vid deponin Skene skog. Prognosen är en utgift på 2,2 mnkr i år vilket är 0,7 mnkr mer än budgeterat. Dels en ramp för träavfall, ca 0,9 mnkr och dels asfaltering vid återvinningscentralen, för 1,4 mnkr i år. Totalt väntas utgifterna bli 4,5 mnkr vilket är 0,5 mnkr mer än budgeterat.

Gata och park, inkl. gång- och cykelvägar

Trots att endast 9 mnkr är nyttjat i år så är prognosen att hela budgeten på 29 mnkr kommer att användas i år. Beläggningsarbeten är de största projekten, där 11 mnkr för gata och ca 5 mnkr för gång- och cykelvägar, kommer att användas i år.

Övriga investeringar

Övriga investeringar prognostiseras nyttjas enligt budget.

Lokaler

För 2023 finns en budget inklusive ombudgeteringar om 222,9 mnkr. Investeringsprognosen för året är 321,3 mnkr och den största avvikelsen (200 mnkr) består av Nya Skeneskolan vars budget ligger år 2024,

men där byggnationen påbörjats 2023. Prognosen för badhuset Kaskad överstiger fortsatt budget med 11,0 mnkr och Kinna resecentrum med 3,2 mnkr.

I jämförelse med aprilrapporten minskar summan av de totalt prognostiserade investeringsutgifterna med 23,2 mnkr. Flertalet projekts förväntade utgifter skjuts framåt i tiden och väntas istället belasta år 2024, den största förändringen avser projektet *Nytt korttidsboende för barn*.

I nämndplanen omdisponerades 14,5 mnkr från projektet Kinnahallen till projekten Kinnaborg samt Förrådet Näs. Nu i samband med delårsrapporten begärs resterande budget från Kinnahallen, 1,2 mnkr att omdisponeras till projektet för Underhåll och lokalkompletteringar Kinnaborg. Projektet väntas vara klart under 2024.

Detaljerad investeringsredovisning

Här ges kommentarer med tonvikt på större projekt över 10 mnkr samt övriga projekt av allmänt intresse.

Vatten- och avloppsförsörjning

Projektnummer	Projekt	Kommentar
13538	Utbyggnad VA-ledning Vännåkra/Örby	<p>Syfte: Syftet med projektet är utbyggnad av vatten- och spillvattenledningar inom Vännåkra-Ekelund. Ca 60 befintliga fastigheter har anslutits till det kommunala dricksvatten- och avloppsnätet. Därutöver räknar förvaltningen med att ca 20 nya fastigheter kan anslutas framöver.</p> <p>Lägesrapportering: Projektet är klart. Vissa markavtal saknas fortfarande, dessa förhandlas nu via vår markavtalskonsult. Ledningsrättärendet är beslutat hos Länsstyrelsen. Sammanträde har hållits i Berghems bygdegård 230601.</p> <p>Ekonomi: Besparingar har gjorts då en planerad tryckstegningsstation för dricksvattnet bedömts som överflödigt. Kostnader för markavtal kommer belasta projektet under året.</p> <p>Prognos mot årsbudget: 0,6 mnkr vilket är 0,6 mnkr över årsbudget vilket avser arbeten med markavtal samt ledningsrätt. Prognos mot totalbudget: Prognos för projektets totala kostnad är 16,6 mnkr vilket är 1,0 mnkr lägre än beslutat budget om 17,6 mnkr</p>
13539	Utbyggnad VA-ledning Stjärnhult-Balltjärn-Lillaskog	<p>Syfte: Lösa avloppsfrågan i omvandlingsområdet. Minska föroreningsbelastningen i Härsjön och Balltjärn.</p> <p>Lägesrapport: Sedan förra rapportering är produktionen igång, en reviderad detaljerad tidplan togs fram innan produktionsstart som visar att arbetet tar längre tid än beräknat att färdigställa och koppla in. Projektet har också fått svara på frågor från besvikna invånare som nu får betala en högre anslutningsavgift än förväntat. Kommunens enheter gällande de fastigheter som har tillfälliga enskilda lösningar i väntat på kommunalt vatten- och avlopp ska samordnas för att diskutera ansvarsfrågan.</p> <p>Tidplan: Arbetet togs upp i maj 2023 och förväntad driftsättning i april/maj 2024.</p> <p>Ekonomi Prognos mot årsbudget 2023: Prognos på 1,2 mnkr mot 0 mnkr i budget. Har med förseningen till följd av överklagad ledningsrätt att göra eftersom kostnaden för avslut skjuts framåt.</p> <p>Prognos mot totalbudget: Prognos på 16,2 mnkr mot 16,5 mnkr i budget. Sista kostnader för pumpstationer, relationshandlingar, återställning av vägar samt provning och renspolning av ledningar är något av de återstående utgifterna i projektet görs 2024, vilket kommer innebära ca 0,9 mnkr i utgift det året.</p>
13542	Utbyggnad VA-ledning Ubbhult Hägnen	<p>Syfte: Lösa avloppsfrågan i området. Minska föroreningsbelastningen i Ingsjön. Ge förutsättningar för exploatering.</p> <p>Lägesrapport: Sträckan från gamla Ubbhults vattenverk fram till Ubbhults kapell är klar för driftsättning och kommer att driftsättas i början av maj. Övrigt ledningsnät kvarstår, överlag har tidplan hållits. Entreprenören planerar nu för att gå ned i bemanning på detta projektet eftersom kommunen vill prioritera projekt som har haft beslut om ledningsrätt överklagat.</p> <p>Tidplan: Ledningsnätet i Ubbhult kommer att driftsättas hösten 2023.</p> <p>Ekonomi Prognos mot årsbudget: Prognos på 14 mnkr mot 8,4 mnkr i budget. Ledningsnätet i Kråkered/Furåsen ökar den totala projektkostnaden eftersom det planerades in senare i projekt 13542 vilket rapporterades i årsbokslutet.</p> <p>Prognos mot totalbudget: Prognos på ca 48,5 mnkr mot 42,9 mnkr i budget. Till 2023 återstår ca 14 mnkr för resterande nätet i Kråkered/furåsen, samt förrättning av nätet på Anne-Majas väg. Totala budgeten behöver utökas med ca 4,5 mnkr vilket är en höjning med ca 10 % mot beslutad totalbudget och ska ses som en stor avvikelser. Anledningen till höjningen i beror på entreprenadindexhöjning och osäkerheter med schabloner i tidigare kostnadsuppskattning. Nu är prognos räknad på en produktionskalkyl innehållande fler detaljer om utförandet och en säkrare kalkyl.</p>
13545	Utbyggnad VA-ledning Dyrenäs	<p>Syfte: Lösa avloppsfrågan i området. Minska föroreningsbelastningen i Lygnern. Ge förutsättningar för permanentbostäder.</p> <p>Lägesrapport: Projektering och förrättning om ledningsrätt fortsätter. Arbeta med miljötillstånd, ledningsrätt, markavtal samt projektering till bygghandling har pågått under våren. Arbetet inför tillståndsansökan för sjöledning beskrivs i projekt 13730.</p> <p>Tidplan: Projektering för lokalnät pågår och färdigställs till bygghandling med tillhörande miljötillstånd hösten 2023.</p> <p>Ekonomi Prognos mot årsbudget: Prognos på 2 mnkr mot 13,2 mnkr, för projektering och tillstånd/markersättning. Prognos mot totalbudget: Ingen prognos för anläggandet av lokalnät finns tillgänglig eftersom bygghandlingarna inte är klara att göra produktionskalkyl på. Prognos blir enligt beslutad budget tills vidare.</p>
13546	Utbyggnad VA-ledning Flohult/Sätilla	<p>Syfte: Lösa avloppsfrågan i området. Minska föroreningsbelastningen i Lygnern. Ge förutsättningar för permanentbostäder.</p>

Projektnummer	Projekt	Kommentar
		<p>Lagesrapport: Projektering och förrättning om ledningsrätt fortsätter. Arbetet med miljö tillstånd, ledningsrätt, markavtal samt projektering till bygghandling har pågått under våren. Arbetet inför tillståndsansökan för sjöledning beskrivs i projekt 13730.</p> <p>Tidplan: Projektering för lokalnät pågår och färdigställs till bygghandling med tillhörande miljö tillstånd hösten 2023.</p> <p>Ekonomi Prognos mot årsbudget: Prognos på 1,5 mnkr mot 4,2 mnkr, för projektering och tillstånd/markersättning. Prognos mot totalbudget: Ingen prognos för anläggandet av lokalnät finns tillgänglig eftersom bygghandlingarna inte är klara att göra produktionskalkyl på. Prognos blir enligt beslutad budget tills vidare.</p>
13550	Utbyggnad VA-ledning Almered	<p>Syfte: Lösa avloppsfrågan. Minska föroreningsbelastningen på Gäddejöbäcken/Lövbäcken.</p> <p>Lagesrapport: Ledningsrätten fick under våren domslut där kommunen beviljas ledningsrätt. Dock är detta domslut överklagat till mark- och miljööverdomstolen. I skrivande stund har dock överklagan avisats och ledningsrätten har vunnit laga kraft vilket gör att projektet kan påbörjas under hösten 2023. Fastigheter på den befintliga ledningen som byggdes parallellt med överföringsledningen har börjat att skicka in ansökan om anslutning.</p> <p>Tidplan: Produktionsstarten för resterande arbete med lokalnätet var tidigare framflyttad till våren 2024 på grund av ledningsrättsbeslut och resurser behöver prioriteras i andra projekt. Nu är tidplanen ändrad igen och förhoppningsvis kan boende i Almered/Bolg anslutas runt årsskiftet 2024/2025. Innan var prognosen för driftsatt nät sommaren 2025.</p> <p>Ekonomi Prognos mot årsbudget: Prognos på ca 3,2 mnkr mot 8,8 mnkr i budget på grund av att ledningsnätarbetet åter flyttas tillbaka till hösten 2023 i och med att ledningsrätten har vunnit laga kraft. Utgifterna utöver ledningsförläggning under 2023 är kopplat till arbetet med vattenstationen samt ersättningar i ledningsrätt under 2023. Prognos mot totalbudget: 19,5 mnkr mot 13 mnkr på grund av ökade produktionskostnader i och med entreprenadindexhöjning och detaljerad produktionskalkyl som innefattar ledningsförläggning samt tryckstegringsstation, vilket inte låg med i budget vid förstudie. Detta innebär en avvikelse på mer än 10 % av beslutad budget, och anses som en större avvikelse.</p>
13554	Utbyggnad VA-ledning Kovra-Ekhaga	<p>Syfte: Syftet med projektet är att ansluta ett antal fastigheter till det kommunala ledningsnätet längs Öresjövägen, vid Kovra/Ekhaga.</p> <p>Lagesrapportering: Grovprojekteringen är klar. Arbetet kommer att förmodligen utföras av utomstående entreprenör enligt ramavtal. Vi avvaktar med projektet då budgeten för investeringsprojekt är osäker i nuläget.</p> <p>Tidplan: Projektstart är planerad till 2024, vilket är 3,5 år senare än planerat på grund av att andra projekt har behövts prioriterats.</p> <p>Ekonomi: Prognos för 2023 är 0 tkr</p> <p>Prognos mot årsbudget: 0 tkr vilket är lägre än de avsatta 300 tkr för 2023, då projektstarten flyttats framåt. Prognos mot totalbudget: Prognos för projektet är enligt kalkyl 9,52 mnkr.</p>
13535	Ledningsreivering Öxabäck	<p>Syfte: Förnyelse av ledningsnät, minska mängden tillskottsvatten och antalet vattenläckor.</p> <p>Lagesrapport: Skanska är tilldelad entreprenör och uppstartsarbetet påbörjas under hösten 2023.</p> <p>Tidplan: Projektet är försenat i förhållande till tidplanen. Förnyelsen i Öxabäck förväntas vara klar i början av 2025.</p> <p>Ekonomi Prognos mot årsbudget: 1,7 mnkr av 9,9 mnkr eftersom en del av projektering endast beräknas hinnas med under 2023. Prognos mot totalbudget: 18 mnkr är ny prognos för totalbudget vilket är ca 2,3 högre än befintlig KF-budget om 15,7 mnkr.</p>
13567	Sanering Kvarnvägen/Skördegatan	<p>Syfte: Syftet är att utföra reivering/omläggning av vatten-, spill- och dagvattenledningar kring Kvarnvägen och Skördegatan i Skene, samt bygga en ny avloppspumpstation vid Hedgårdesvägen som ersätter en äldre pumpstation vid G:a Göteborgsvägen. En mindre pumpstation kommer också att anläggas vid Skördegatan för området kring Skene Valskvarn. Projekteringen är klar för både etapp ett och två.</p> <p>Lagesrapport; Etapp 1 är klar. Etapp 2 kommer utföras av entreprenör inom det nya ramavtalet för anläggningstjänster. Miljöansökan för nya avloppspumpstationer är inskickad och ska kompletteras. Bygglov är sökt. Projekteringen är klar. Sammankoppling av tidigare förlagda ledningar vid Skördegatan blev klar i mars 2023. Etapp 3 (området vid Skene valsikvarn) är ej påbörjat ännu då de tidigare delarna av projektet behöver bli klart först.</p> <p>Tidplan: Etapp 2 med Hedgårdesvägens nya pumpstation är tänkt att påbörjas hösten 2023. Etapp 3, området kring Skene valsikvarn planeras till 2024.</p> <p>Ekonomi: Totalkostnad för projektet är beräknat till 17,3 mnkr vilket följer budget Prognos mot årsbudget: Prognos för 2023 är 3,0 mnkr vilket är 1,0 mnkr lägre än budget för 2023. Vi kommer inte hinna med hela etapp 2 under hösten 2023. Prognos mot totalbudget: Ackumulerat utfall för projektet är 7,8 mnkr t o m augusti 2023 av totalbudget om 17,3 mnkr, och något lägre än delbudget för etapp 1 vilken var 8 mnkr. Prognos för projektets totala kostnad är 17,3 mnkr.</p>
13568	Förnyelse vattenledningar mellan Ramslätt och Fågelslätt	<p>Projektet är ej påbörjat. Eventuellt kommer vattenverken i Fritsla byggas om, och dessa ledningar får anpassas till de nya förutsättningarna.</p>
13576	Ombyggnad lågreservoar i Risängs vattenverk	<p>Syfte: Syftet med projektet är att säkerställa dricksvattenkvaliteten. I nuvarande reservoar sker mikrobiologisk tillväxt på grund av inläckage. Det är stora problem med kalkutfällningar på ledningsnätet. Även antalet mikrobiologiska säkerhetsbarriärer behöver säkerställas.</p> <p>Lagesrapportering: Upphandling är avklarad och Bjelkenfors Bygg AB tilldelades projektet. Projektering pågår med tänkt byggstart efter semester. Anbudet låg på 9,8 mnkr.</p> <p>Tidsplan: Projektering inleds efter påskveckorna. Byggstart sker efter semestern. Projektet förväntas vara färdigt i slutet av 2023. Slutbesiktning sker efter 4 veckors provdrift vilket förväntas vara i slutet av december 2023 eller januari 2024.</p> <p>Ekonomi Prognos mot årsbudget: Prognos för 2023 är 9 mnkr vilket är högre än de 8,3 som tidigare beviljats för</p>

Projektnummer	Projekt	Kommentar
		<p>2023. Medel behövs tas från 30-mnkr potten. Prognos mot totalbudget: Prognos för projektet är 15 mnkr vilket är högre än totalbudget på 9,5 mnkr. 9,5 mnkr har sedan tidigare beviljats. Övriga medel tas från VA:s investeringsram. Detta är beslutat och bekräftat av Ekonomichef.</p>
13594	Processförnyelse Skene avloppsreningsverk (ARV)	<p>Syfte: Syftet med projektet är att klara framtida reningskrav, framtida utsläppstillstånd och den på sikt ökade belastningen från överföringsledningen från nordvästra Mark.</p> <p>Lägesrapportering: Skene avloppsreningsverk är ett äldre reningsverk, som är i stort behov av upprustning. Upprustningen förväntas öka livslängden med ca 50 år samt dessutom klara framtidens befolkningsökning och strängare utsläppskrav. Projektet processförnyelse samt renovering bassänger, byggnader mm utförs gemensamt som en generalentreprenad med partnering som samverkansform där Bygg Dialog är vår samverkanspartner. Projektet är klara med del 1, projektering. Bygghandling är framtagen och projektet redo att påbörjas. Processdelen är hjärtat i reningsverket och kommer kräva mycket förberedelser och planering för att göras rätt.</p> <p>Tidsplan: Projekt är pausat på obestämd tid på grund av budgetprioriteringar. Vid uppstart av projektet kan 3 års byggtid förväntas och ett ytterligare år för provdrift.</p> <p>Ekonomi: Prognos mot årsbudget: Prognos för 2023 är 6,8 mnkr vilket är 6,8 mnkr över budget för 2023. Prognos mot totalbudget: Utfall totalt för projektet är 13 mnkr till och med 2023. Prognos för projektet är ca 200 mnkr. Totalbudget för projektet är i dagsläget 0 mnkr Huvudökningen ligger i två poster, ombyggnation till en IFAS-anläggning inklusive allt maskineri, el och styrsystem och ett utjämningsmagasin. Dialog förs med Länsstyrelsen angående nya tillståndskrav och verket byggs för att klara mycket strängare krav. Om Länsstyrelsen sätter extremt höga krav måste tillkommande bassängvolym och ett filtersteg byggas till. Dessa kostnader är ej orimliga och vid jämförelse med andra verk nära vår storlek ser vi kostnader jämförbara med vår nya totalbudget.</p>
13595	Nybyggnation Björketorps ARV	<p>Syfte: Syftet med projektet är att skapa en ändamålsenlig anläggning samt en god arbetsmiljö för personalen.</p> <p>Lägesrapportering: Geoteknisk utredning har bekräftat en otillräcklig säkerhetsfaktor för avloppsreningsverk på befintlig plats. Markförstärkande åtgärder uppskattas grovt till 10-15 Mkr. Flytt av avloppsreningsverk till annan plats söder om Björketorp är omöjligt på grund av krav på avstånd till viskan på minst 160 m och krav på avstånd till bebyggelse enligt Boverkets stadgar. Två val är ekonomiskt fördelaktiga: Flytt av avloppsreningsverk till norra delen av Björketorp. Ny utsläppspunkt kommer krävas från reningsverket, pumpstation placeras på uppskattningsvis samma plats som befintligt reningsverk står på nu och ledningsdragning sker från södra till norra Björketorp. Fördelarna är en lägre investeringskostnad och små förändringar i övrigt. Nackdelarna är underhållskostnader för reningsverk och inget reservvatten till Björketorp. Uppskattad kostnad för byggnation av nytt verk inkl. ledning från gammalt verk är ca 32 mnkr. Drifts- och kapitalkostnad är uppskattat till 450 000kr/år. ÖFL till centralorten. Överföringsledning på 8 km med en uppskattad kostnad på 6000 kr/m. Pumpstation söder om Björketorp kommer behövas. Fördelarna är reservvatten till Björketorp, låga driftskostnader och ett enkelt system att öka kapaciteten på. Nackdelarna är en stor investeringskostnad och förseningar på grund av förhandlingar med många markägare. Uppskattad kostnad för byggnation av ÖFL-ledning till Berghem är ca 95 mnkr. Drifts- och kapitalkostnad är uppskattat till 2,7 mnkr/år.</p> <p>Tidsplan: Projektet pausas på obestämd tid på grund av budgetprioriteringar.</p> <p>Ekonomi: Prognos mot årsbudget: Prognos för 2023 är 0 kr vilket är samma som årsbudgeten. Prognos mot totalbudget: Prognos för projektet är 32 Mkr (om nybyggnation av verk väljs) vilket är ca 13 Mkr högre än totalbudget. Detta kräver vidare utredning innan att totalbudget kan ändras.</p>
13597	Renovering bassänger, byggnader mm Skene avloppsreningsverk (ARV)	<p>Syfte: Syftet med projektet är att bygga om huvudbyggnaden på Skene ARV för att bland annat förbättra arbetsmiljön och sänka energiförbrukningen.</p> <p>Lägesrapportering: Huvudbyggnaden på Skene avloppsreningsverk är byggt 1974 och renoverades i en mindre skala 1994. Huvudbyggnaden består av kontorsrum för 8 personer, lunchrum med kök, verkstad, omklädningsrum, vissa processsteg samt elskåp och styrpaneler för reningsverket. Byggnaden är dåligt anpassad till dagens arbetssituation och har en mycket dålig arbetsmiljö. Ljudnivåerna i kontorsdelen är höga på grund av den obefintliga ljuddämpningen. Ventilationen som sattes in 1994 är för lågt placerad vilket är en arbetsmiljöfara. Projektet renovering bassänger, byggnader mm samt processförnyelse kommer att utföras gemensamt som en totalentreprenad med partnering som samverkansform där Bygg Dialog är vår samverkanspartner. Projektet är nu mitt i fas 2 och rivning och uppbyggnation är i full gång. Förväntat avslut av byggnationen är under våren 2022. Kommunstyrelsens sammanträde i september godkände en budget på 28,2 mnkr.</p> <p>Tidsplan: Förväntat avslut av byggnationen är under våren 2022.</p> <p>Ekonomi: Prognos mot årsbudget: Prognos för 2023 är 25 mnkr vilket är högre än årets totalbudget på 15,2 mnkr inklusive omfördelning från 2022. Prognos mot totalbudget: Prognos för projektet är 34 Mkr vilket är 5,5 mnkr lägre än totalbudget på 39,5 mnkr.</p>
13598	Ny- och ombyggnad Skene vattenverk	<p>Syfte: Syftet med projektet är att säkra upp vattenleveranserna till centralorten och orterna som kopplas på längs med överföringsledningen till Hägnen. Uttaget av vatten i centralorten har gradvis ökat genom åren och därmed behövs en reservvattentäkt.</p> <p>Lägesrapportering: Utvärderingen av provpumpningen som Sweco tagit fram visade att Skene vattentäkt är lämplig att ta drift igen, både vad gäller kvantitet och kvalitet. Avslutande av långtidsprovpumpning, med återhämtningsmätning i nya och gamla observations-rör pågår. Utredning av akvifär (storlek, kapacitet och påverkansområde) är klar och rapport är överlämnad. Utredningen kommer att bli en del av underlaget till tillståndsansökan (vattendom) för den nya brunnen. Befintlig geoteknik har utretts och en mindre geoteknisk utredning har utförts. Projektet är utlagt på upphandling.</p> <p>Tidsplan: Projektet beräknas vara klart 2025 förutsatt att tillståndet (vattendom) är klart, så byggstart uppskattningsvis 2024. Hur lång tid det tar att få klart ett nytt tillstånd är beroenden på hur mycket utredningar som kommer att</p>

Projektnummer	Projekt	Kommentar
		kravas. Ekonomi: Prognos mot årsbudget: Prognos för 2023 är 2 mnkr vilket är lägre än årets budget på 6,3 mnkr. Prognos mot totalbudget: På grund av de ökade priserna på världsmarknaden har kalkylen för projektet räknats upp med entreprenad-prisindex och uppdaterad analys av liknande vattenverksprojekt. Prognos för projektet är nu 100 mnkr vilket är över nu beviljad totalbudget på 58 mnkr. I budget för 2023-2026 har åskats en ökning av totalbudgeten med 42 mnkr.
13510	Anslutningsinvesteringar till exploateringsområden	Syfte; Ramprojekt för anslutningsledningar till exploateringsområden och servisanslutningar som inte bokförs i driftredovisningen Lägesrapport; Hittills under året har VA-ledningar byggts ut i ett område i Fritsla. Servisledningar har också byggts i Sätila och till Lindängs förskola i Skene. Planerade ledningar som ska byggas under året är VA-ledningar i Lyckovägen i Torestop. Tidplan; Projektet håller tidplanen Ekonomi; Prognos mot årsbudget 2022: 3,8 mnkr mot 3,8 mnkr
13511	VA-investeringar i exploateringsområden	Syfte: Ramprojekt för utbyggnad av VA i exploateringsområden Lägesrapport: Årets budget ska nyttjas till första delen av utbyggnaden av vatten- och avlopp samt tre dagvattendammar i industriområdet i Skene Skog. Samordnas med anläggning av gata och terrassering av tomter. Entreprenör har etablerat sig och påbörjat arbetet med ledningsförläggning och anläggandet av pumpstation. I gräv arbetet hittades gamla odetonerade sprängningsordningar som legat i marken sedan tidigare. Området ska sökas igenom för att inte riskera uppkomsten av fler odetonerade sprängningsordningar. Uppkomsten kan påverka ekonomin för projektet med ökade kostnader. Tidsplan: Leverans av bygghandlingar försenades på grund av uppdelning av de ovan nämnda etapperna för bättre struktur och budgetkontroll. Ekonomi Prognos mot ram: 8 mnkr mot 8 mnkr.

Överföringsledningar

Projektnummer	Projekt	Kommentar
13730	Överföringsledning Sätila-Flohult-Dyrenäs	Syfte: Lösa avloppsproblematiken och förbättra miljön, möjliggöra exploatering och omvandling till permanentboende Lägesrapport: Tillståndsansökan avvisades av mark- och miljödomstolen i vår. Anledning var att domstolen utifrån kommunens yrkande inte ansåg att kommunen hade rådighet att pröva saken. Avvisningsbeslutet är överklagat. Ledningsrätten fick sitt domslut i våras och har av motparten överklagats till mark- och miljööverdomstolen. Dess händelser kvarstår fortfarande, men inget arbete pågår aktivt. Tidplan: I tillståndsansökan om vattenverksamhet (miljö) har ärendet avvisats och kommunens överklagan innebär att tidplanen måste skjutas fram minst 6 månader. Beslutet om ledningsrätt är överklagat till mark- och miljööverdomstolen där beslut om prövningstillstånd ska ges eller inte väntas. Om prövningstillstånd inte ges, kommer ledningsrätten träda i laga kraft och frågan om rådighet i tillståndsansökan om vattenverksamhet är löst. Tidigaste byggstart antas möjlig preliminärt till våren 2025. Ekonomi Prognos mot årsbudget: Prognos på 1,2 mnkr mot 14,4 mnkr, på grund av att budget är framflyttad från föregående år. Kostnader som antas komma detta året är kostnader kopplade till miljömålet samt ersättning i ledningsrätten. Prognos mot totalbudget: Det är inte framtagen någon produktionskalkyl på färdiga bygghandlingar så därför kan ingen tydligare prognos ges.
13741	Överföringsledning Melltorp-Balljärn-Stjärnhult	Syfte: Lösa avloppsproblematiken och förbättra miljön, möjliggöra exploatering och omvandling till permanentboende. Lägesrapport: Sedan förra rapportering är produktionen igång, en reviderad detaljerad tidplan togs fram innan produktionsstart som visar att arbetet tar längre tid än beräknat att färdigställa och koppla in. Projektet har också fått svara på frågor från besökna invånare som nu får betala en högre anslutningsavgift än förväntat. Tidplan: Produktionen togs upp i maj 2023 och ledningsnätet förväntas vara driftsatt i maj 2024. Ekonomi Prognos mot årsbudget: Prognos på 6,7 mnkr mot 0 mnkr i budget, detta på grund av att medlen inte blev medflyttade från föregående år på grund av förseningen. Prognos mot totalbudget: Prognos på 27,4 mnkr mot 23,6 mnkr i budget. Mycket av produktionen som förväntades utföras i 2022 tvingades att flyttas fram till 2023 och tidplan förlängs på grund av oförutsedda markförhållanden vilket bland annat innebär en längre byggtid med högre kostnad för t ex etablering. Dessutom har stoppet från januari 2022 till april 2023 medfört en ökning i kostnad på ca 1,5 mnkr. Det överstiger totalbudget med ca 3,8 mnkr och innebär en större avvikelse över 10%.

Avfall

Projektnummer	Projekt	Kommentar
13608	Ny fackla nedlagd deponi	Syfte: Uppgradera gasanläggning till deponin i Skeneskog som är ett villkor i tillståndet. Lägesrapport: Entreprenör är tillsatt och överenskommelse är gjord angående priset för arbetet. Tidplan: Kommer att bytas hösten 2023. Ekonomi Prognos mot årsbudget: 2,1 mnkr mot 1,5 mnkr i budget. Ökningen på ca 0,6 mnkr beror på att facklan måste uppfylla nya lagkrav. Därav kommer bytet kosta mer.
13610	Ramp för träavfall ÅVC	Syfte: Nyttja en yta på den äldre ÅVC:n för träavfall. Lägesrapport: Projektet är klart nu när asfalteringen är färdigställd. Tidplan: Klart.

Projektnummer	Projekt	Kommentar
		<p>Ekonomi: Projektet har gått över sin budget. Pengar tagna från projekt 13617 som har minskat sina kostnader.</p> <p>Prognos mot årsbudget: 0,6 mnkr mot 0,5 mnkr.</p>
13614	Renovering betongplatta	<p>Syfte: Förbättra miljön och arbetsmiljön då befintlig betongplatta blir spårig och avger damm och partiklar till dagvattnet.</p> <p>Lägesrapport: Betongytans garantitid är förlängd till till november 2023. En extra analys av betongen är gjord med hjälp av AFRY:s kunniga inom branschen. Detta blir en komplettering till rapporten från RISE.</p> <p>Tidplan: Vilande, entreprenör och Marks kommun inte enade i frågan. Diskussion pågår.</p> <p>Ekonomi Prognos mot årsbudget: 0 kr mot 0kr. Projektledartid och konsultstöd för arbete med garantiärendet bokförs på projektet. Ingen förändring i budget.</p>
13615	Oljeavskiljare samt iordningsställande av ytor - mellanlagring brådor	<p>Syfte: Asfaltera ytan på den äldre ÄVC:n som ska användas som mellanlagringsyta för träavfall.</p> <p>Lägesrapport: Projektet är klart.</p> <p>Tidplan: Klart.</p> <p>Ekonomi Prognos mot årsbudget: 1,4 mnkr mot 1,5 mnkr.</p>

Gator och parker

Projektnummer	Projekt	Kommentar
13305	Ökad trygghet, tillgänglighet och trivsel (TTT) utanför centralorten	<p>Syfte: Åtgärder längs kommunala gator och GC-vägar utanför centralorten. Syftet med projektet är att skapa en tillgänglig och trafiksäker miljö utmed kommunala gator och GC-vägar utanför centralorten. TTT = Ökad Trygghet, Tillgänglighet, och Trivsel i orter utanför Centralorten</p> <p>Lägesrapport: Lekplats på Lodjursgatan i Kinnahult och lekplats i Rydal är klar. Planering av återstående arbete i projekt pågår</p> <p>Tidplan;</p> <ol style="list-style-type: none"> Lekplatsen på Lodjursgatan blev klar under mars månad och överlämnad till driften. Vi har kvar att sätta upp ett staket ut mot gatan. Kvarstående arbeten på Rydal har utförts Planering av återstående arbete som ska utföras i höst pågår. <p>Ekonomi Årsbudget: Ett ramprojekt där prognosen för kostnaderna uppgår till budget på 1 mnkr</p>
13307	Underhållsåtgärder gata	<p>Syfte: Avser beläggningsunderhållsåtgärder överstigande 2 pbb. Syftet med projektet är att minska underhållsskulden på det kommunala gatu- och vägnätet och skapa en mer trafiksäker miljö genom bättre underhållna gator och vägar.</p> <p>Lägesrapport: Beläggningsunderhåll som ska utföras under 2023 pågår.</p> <p>Tidplan; Beläggningsunderhåll påbörjat, pågår under hela året och vi utgår från gällande beläggningsplan.</p> <p>Ekonomi Prognos mot årsbudget; Ett ramprojekt där prognosen för kostnader uppgår till budget, 11 mnkr.</p>
13340	Ökade parkinvesteringar	<p>Syfte: Ramprojekt som avser nybyggnation och ombyggnation av kommunala lekplatser eller utegym. Syfte är att skapa kreativ lek miljö eller träningsmiljö för kommuninvånare.</p> <p>Lägesrapport: Sandhemsgatans lekplats besiktigades 25 maj utan anmärkning. Lekplatsen har öppnats upp för allmänheten.</p> <p>Tidplan;</p> <ol style="list-style-type: none"> Renovering av lekplats på Lodjursvägen klar under mars månad. Besiktning är gjord och överlämnad till driften. Renovering och utbyggnad av Sandhemsgatans lekplats är klar. Vi har avetablerat och lekplatsen är öppen för allmänheten. I samband med renovering och utbyggnad av lekplatsen asfalterades GC-vägen från vattenfallet och genom lekplatsområdet. Vi anlade även två parkeringsplatser. Projektet tog lite längre tid att färdigställa än planerat. <p>Ekonomi Anledning till ökade kostnader är att projektet på Sandhemsgatan tog längre tid att färdigställa än planerat, bland annat behövdes åtgärder göras för att inte fordon ska kunna köra in på lekplatsområdet då det framkom att t.ex. sopbil och boende tidigare kört genom lekplatsområdet. Prognos mot årsbudget: Ett ramprojekt där prognosen för kostnaderna uppgår till 1,45 mnkr mot budget på 1,2 mnkr.</p>

Gång- och cykelvägar

Projektnummer	Projekt	Kommentar
13370	Underhållsåtgärder GC-vägar, beläggningsunderhåll	<p>Syfte: Avser beläggningsunderhållsåtgärder överstigande 2 pbb. Syftet med projektet är att minska underhållsskulden på det kommunala gång- och cykelvägsnätet och skapa en mer trafiksäker miljö genom bättre underhållna gång- och cykelvägar.</p> <p>Lägesrapport: Beläggningsunderhåll som ska utföras under 2023 pågår.</p> <p>Tidplan; Beläggningsunderhåll påbörjat, pågår under hela året och utgår från gällande beläggningsplan.</p> <p>Ekonomi Prognos mot årsbudget; Ett ramprojekt där prognosen för kostnader uppgår till årets budget, 5,2 mnkr.</p>
13396	GC-väg och hastighetsdämpande åtgärder Kammarberg	<p>Syfte: GC-väg och hastighetsdämpande åtgärder Kammarberg. Syfte är att skapa en säkrare trafikmiljö för oskyddade trafikanter då flera sträckor är skolväg.</p> <p>Lägesrapport: Planering av åtgärder på Mariebergsvägen, en cykelfälts linje som sträcker sig längs hela Mariebergsvägen samt parkbänk och komplettering med skyltar för gång och cykelbana.</p>

Projektnummer	Projekt	Kommentar
		<p>Tidplan; Vattenfall har under våren utfört arbete på Mariebergsvägen och nu är deras schakter asfalterade så produktion kan startas. Sigma har utfört projektering under våren och vår entreprenör utför arbete på Mariebergsgatan under sommar/höst 2023</p> <p>Ekonomi Årsbudget: 0,3 mnkr mot budget på 0,3 mnkr</p>

Lokaler, initierade av hyresgäst

Projektnummer	Projekt	Kommentar
12125	Lokalkompletteringar	Teknik- och servicenämnden Årets prognos är att ramen om 5 mnkr är tillräcklig för de åtgärder som ska utföras åt både barn- och utbildningsförvaltningen och socialförvaltningens behov av mindre anpassningar i befintliga lokaler.
12135	Mindre lokalåtgärder inkl. skolgårdsåtgärder	Teknik- och servicenämnden Åtgärder av lek- och skolgårdar inom skola och förskola. Ändringar och kompletteringar utförs i samråd med barn- och utbildningsförvaltningen och syftar till att stimulera barns rörelse och utestvistelse. För innevarande år planeras huvudsakligen åtgärder på Stommens förskola.
12256	Om- och tillbyggnad Kaskad	Teknik- och servicenämnden Slutbesiktning har genomförts och anläggningen har tagits i bruk. Under 2023 pågår efterarbeten och justeringar. Projektet slutredovisas 2023 och prognosen är att projekttotalen kommer att överstiga tidigare prognos om 148 mnkr med 11 mnkr. En stor orsak till fördyringen är materialkostnadsökning i byggprocessen men även kostnad för energi och projektets svårighetsgrad har påverkat. Projektprognos: KF budget 143 mnkr (2022: 143 mnkr, varav 6,3 mnkr ombudgeterats till 2023.) Prognos utbetalning 2023: 17,3 mnkr Prognos aktuell projekttotal: 154 mnkr
12263	Ombyggnad Kinnahallen omklädning, entre mm	Teknik- och servicenämnden Projektet avstannat då beslut om projektets omfattning inte fattats i kommunstyrelsen. Nuvarande beslutad budget utifrån förstudien uppgår till 17 mnkr och nedlagda medel uppgår till 1,3 mnkr. Omfördelat i Nämndplan 2023-2024 enligt följande: Förrådet Näs 10 mnkr (projekttotal 10 mnkr), Utökning Kinnaborg vårdcentral 4,5 mnkr (projekttotal 18,8 mnkr). I delårsrapport augusti begärs omfördelning av kvarstående medel om 1,2 mnkr till Kinnaborg vårdcentral med anledning av det projektets utökning.
12264	Nybyggnad Kinna resecentrum	Teknik- och servicenämnden Slutbesiktning har genomförts och byggnaden har tagits i bruk. Under 2023 pågår efterarbeten och justeringar. Projektet har utförts i samråd med Trafikverket och hela bidraget från Trafikverket är utbetalat till kommunen. Prognosen är fortsatt en projekttotal om 30 mnkr, huvudsakligen beroende på prisökningar vid upphandlingar och tillägsarbeten med anledning av mark och järnväg. Projektprognos: KF budget 25 mnkr år 2023 Prognos utbetalning 2023: 3,16 mnkr Prognos aktuell projekttotal: 30 mnkr
12265	Underhåll och lokalkompletteringar Kinnaborgs vårdcentral	Teknik- och servicenämnden Projektet innefattar lokalanpassningar för hyresgästen i Kinna vårdcentral, våning 1 och 2, och i samband med detta utförs underhållsarbete i motsvarande ytor. För 2022 begärdes i aprilrapporten en utökning av befintligt projekt med 6 mnkr avseende en förnyad beställning från hyresgästen för anpassningar för våning 1. I nämndplanen 2023-2024, begärdes en omfördelning från projekt Kinnahallen med 4,5 mnkr eftersom investeringens projekttotal pekade på 15 mnkr. I aprilrapporten 2023 beräknades projekttotalen till 18,8 mnkr, vilket är en utökning från tidigare prognos med 3,8 mnkr, varav en del är hänförligt till fördyrat material i byggprocessen och en del hänförligt till ökad beställning från hyresgästen. Kapitalkostnaderna för hyresgästanpassningen betalas av hyresgästen genom ett tillägg till hyreskontraktet och avser ca 45% av investeringssumman. Projektet beräknas färdigställas och avslutas under 2024 varför 1 mnkr beräknas användas kommande år. Projektprognos: KF budget: 9 mnkr Prognos utbetalning 2023: 7,329 mnkr Prognos aktuell projekttotal: 18,8 mnkr
12276	Konstgräsplan Kunskapens Hus	Teknik- och servicenämnden Projektet understiger 10 mnkr och ingår inte i investeringsflödet. Arbetet är utfört och prognosen är en projekttotal om 4 mnkr istället för beslutad budget om 5 mnkr. Projektprognos: KF budget 2023: 5 mnkr Prognos utbetalning 2023: 4 mnkr Prognos aktuell projekttotal: 4 mnkr
12275	Förrådet Näs	Teknik- och servicenämnden Projektet understiger 10 mnkr och ingår inte i investeringsflödet. Förstudie har genomförts och kommer avropas av ramavtalsleverantör. Projektprognos Ombudgeterade medel. 10 mnkr (ombudgeterat 2022 från Kinnahallen) Prognos utbetalning 2023: 5 mnkr (och 5 mnkr år 2024) Prognos aktuell projekttotal: 10 mnkr

Övriga lokalåtgärder inklusive underhåll

Projektnummer	Projekt	Kommentar
1219X	Underhåll	Teknik- och servicenämnden Underhållsåtgärder utförs enligt underhållsplan. För år 2023 har beviljats utökade underhållsmedel om 10 mnkr, totalt 25 mnkr för året. De utökade medlen kommer framför allt att användas för att beakta eftersatt underhåll i kommunens fastigheter, såsom tak och ventilation på Kommunhuset, fönsterbyte Sättilaskolan, takbyte på Parkskolan och Parkängens förskola och åtgärder på Kunskapens Hus.

8 Följetal

8.1 Följetal verksamhet

Följetal är mått som speglar verksamhetens omfattning och utveckling. Väsentliga förändringar kommenteras. I vissa fall kan det vara intressant att kommentera följetalen även om det inte är en väsentlig förändring tex en beskrivning kring vad de omfattas av.

Vatten- och avloppsförsörjning

Följetal	Utfall 2020	Utfall 2021	Utfall 2022	Prognos 2023
Antal ärenden som prövats av Mark- och miljödomstolen (st)	1	1	0	0
Producerat dricksvatten (tm3)	2 040	2 020	1 930	1 920
Debiterat dricksvatten (tm3)	1 299	1 301	1 255	1 244
Antalet anslutna invånare till det kommunala vattenledningsnätet (st)	23 011	23 400	23 750	23 750
Andel sålt vatten av levererat vatten (%)	64	65	65	65
Debiterad vattenförbrukning per person och dygn (liter)	154	152	145	144
Energiförbrukning per VA-ansluten (kWh)	200	217	199	230
Utspärningsgrad avloppsverk behandlat/försålt (kvot)	3,7	3,7	2,7	3
Antal källaröversvämningar per tusental serviser (st)	1	1,6	1,3	1,2
Ranking VA-taxa - typhus Villa	243	240	245	
Ranking VA-taxa - typhus Hyreshus	223	223	231	
Antal nyanslutna fastigheter till det kommunala VA-nätet (st)	154	127	82	46
Antal nyanslutna lägenheter till det kommunala VA-nätet (st)	272	129	139	59
Antal vattenläckor per tusental serviser (st)	1	0,8	0,9	1,2
Antal vattenläckor per kilometer ledningsnät (st/km)	0,1	0,08	0,09	0,1
Andel kommuninvånare som inte varit utsatt för störning i vattenförsörjningen (%)	67	67	74	74

Ranking VA-taxa - typhus Villa

Av de 289 kommuner som lämnat statistik till Svenskt Vattens undersökning så placerade sig Marks kommun på plats 245 år 2022. Dvs. Det fanns 244 kommuner som hade en lägre taxenivå för typhus A än Mark. Jämfört med tidigare års redovisningar så är nu statistiken omvänd, där plats 1 numera anses som lägst kostnad och 289 som högst. Uppgifter för 2023 är inte tillgängliga ännu men antas vara densamma som 2022.

Ranking VA-taxa - typhus Hyreshus

Se även kommentar för rankingen för villa. År 2022 hade Marks kommun plats 231 av 289 för total årskostnad för typhus B, dvs. hyreshus.

Avfallshantering

Följetal	Utfall 2020	Utfall 2021	Utfall 2022	Prognos 2023
Antal villaabonnemang (st)	10 002	10 182	10 253	10 300
Mängd hämtat hushållsavfall (ton)	5 999	5 896	6 114	5 531
Mängd insamlat mat- och restavfall (kärlavfall) (kg/person/år)	172	168	175	168
Mängden insamlade förpackningar och returpapper (kg)	1 987 000	2 097 000	1 850 000	1 910 000
Mängd insamlat elavfall (kg)	494 980	484 961	468 917	431 762
Mängd förebyggt avfall (kg)	45	62	35	34
Position i avfallstrappan (%)	42	43	40	39
Lakvattenmängd (tm3)	37	48	43	70

Lakvattenmängd (tm3)

En regnig sommar har inneburit mer lakvatten än jämförelsevis 2022 som varit en torr sommar.

Gator, vägar och parker

Följetal	Utfall 2020	Utfall 2021	Utfall 2022	Prognos 2023
Andel kommuninvånare som tycker att standarden på kommunens gator är bra (%)	31	31	29	29
Andel kommuninvånare som tycker att standarden på gång- och cykelvägarna är bra (%)	39	39	46	46
Asfaltsbelagda gator (tkvm)	1 329	1 329,5	1 329,5	1 329,5
Beläggingsunderhåll (belagd yta) (kvm)	38 916	58 371	43 500	59 000
Nedlagda medel Beläggingsunderhåll (tkr)	6 755	11 629	6 026	16 240
Vinterväghållning (kr/kvm)	2,6	5,2	4,1	2,8
Elförbrukning gatubelysning per år (MWh)	2 890	2 424	2 424	2 424
Antal belysningspunkter (st)	8 186	8 190	8 202	8 170
Elförbrukning per belysningspunkt och år (MWh)	0,33	0,33	0,33	0,32
Polisregistrerade olyckor med personskada inom kommunens väghållningsområde (st)	12	10	13	17
Antal olyckor med dödlig utgång på kommunala gator, vägar och GCM-vägar (st)	0	0	0	0
Nedlagda medel parkverksamhet (kr/invånare)	182	158	129	208

Nyckeltalet för vinterväghållning har en annan redovisning 2023 än tidigare år, det ingår färre kostnader 2023 än vad det har gjort tidigare.

Andel kommuninvånare som tycker att standarden på kommunens gator är bra (%)

Andelen kommuninvånare som tycker att standarden på kommunens gator är bra var 29 % i SKR:s undersökning "Kritik på teknik" år 2022.

Andel kommuninvånare som tycker att standarden på gång- och cykelvägarna är bra (%)

Andel kommuninvånare som tycker att standarden på kommunens GC-vägar är bra var endast 46 % i SKR:s undersökning "Kritik på teknik" 2022.

Nedlagda medel Beläggingsunderhåll (tkr)

Vi ser en trend av ökade kostnader, vilket ligger i linje med de allmänna prisökningarna den senaste tiden. Att det skiljer mycket mellan åren har mycket med vilken typ av underhåll som sker.

Lokalförsörjning

Följetal	Utfall 2020	Utfall 2021	Utfall 2022	Prognos 2023
Bruksarea - Egna lokaler (kvm)	172 069	179 830	180 067	182 814
Bruksarea - Hyrda lokaler (kvm)	40 923	37 637	39 580	39 612
Internhyra - Egna lokaler (kr/kvm)	590	612	707	759
Internhyra - Hyrda lokaler (kr/kvm)	1 484	1 462	1 186	1 240
Kostnad skadegörelse per år (tkr)	801	547	734	1 050
Vattenförbrukning egna lokaler (m3)	73 395	68 138	53 375	64 125
Producerad solenergi (kWh)	339 167	519 305	839 851	932 655

Bruksarea - Egna lokaler (kvm)

Ytan har ökat under året till följd av Kaskads om- och tillbyggnad.

Bruksarea - Hyrda lokaler (kvm)

Ytan för hyrda lokaler bedöms att vid utgången av 2023 vara på i stort sett samma nivå som föregående år. Fritslaskolans paviljong avetableras under hösten samtidigt som några lägenheter och förråd hyrts in.

Internhyra - Egna lokaler (kr/kvm)

Det ägda beståndet av lokaler som hyrs ut till kommunal verksamhet består av tex idrottshallar, äldreboende, skolor och förskolor. I ägda lokaler kan vår egen organisation och kompetens användas för kostnadseffektiv förvaltning, vilket också påverkar hyresnivåerna positivt. 759 kr/kvm bedöms som en kostnadseffektiv nivå i jämförelse med det inhyrda lokalbeståndet.

Internhyra - Hyrda lokaler (kr/kvm)

Lokalerna består av tex av äldreboendeytor, gruppbestäder, paviljonger och lägenheter. Hyresnivån för hyrda lokaler, 1 240 kr/kvm ligger fortfarande på en betydligt högre nivå jämfört med internhyran för ägda lokaler.

2022 såg vi full effekt av föregående års avetablering av relativt kostsamma paviljonger.

Kostnad skadegörelse per år (tkr)

Ca 36% av budgeten för skadegörelse har förbrukats och Sättilaskolan står för 50% av den redovisade kostnaden.

Vattenförbrukning egna lokaler (m3)

Totalt prognosticeras vattenförbrukningen i egna lokaler öka med 10 537 kbm under 2023 jämfört med utfallet 2022. Kaskad, som öppnade i början av året, står för ca 10 300 kbm av ökningen jämfört med 2022. Följetalet knyter an till mål 6.4 i Agenda 2030 där vattenanvändningen ska effektiviseras och vattenbristen angripas.

Producerad solenergi (kWh)

Produktionen har ökat med 11 % jämfört med 2022. Planen är att installera minst en ny solcellsanläggning varje år. Detta ökar målluppfyllelsen av mål 7 i Agenda 30, hållbar energi för alla och bidrar till lokalförsörjningens långsiktiga mål att 2030 ska 50% av förbrukad energi vara egenproducerad solel.

Kost- och städservice

Följetal	Utfall 2020	Utfall 2021	Utfall 2022	Prognos 2023
Serverade viktade portioner (tusental st)	1 886	1 976	2 109	2 221
Livsmedelskostnad per viktad portion (kr/portion)	10,71	10,4	12,07	12,83
Personalkostnad per viktad portion (kr/portion)	25,99	25,41	24,7	25,91
Övriga kostnader per viktad portion (kr/portion)	7,44	7,57	7,18	7,64
Andel ekologiska livsmedel - Marks Kommun (%)	26	23	22	22
Andel inköp kött med svenskt ursprung (%)	99	100	100	100
Andel etiska inköp per kilo inköpt livsmedel (%)	4,4	4	4	4,7
Andel kokkar med gymnasiebehörighet (%)	76	83	83	83
Städkostnad (kr/kvm)	265	267	277	288
Totalt antal utförda städtimmar (st)	149 976	148 766	148 864	148 360
Totalt antal städobjekt (st)	87	88	89	88
Andel certifierade städare (%)	50	50	50	77
Städkostnadsförändringen (kostnad per m2) i förhållande till förändringen på branschens städindex	-1,3	-0,1	-0,8	-0,3

Serverade viktade portioner (tusental st)

Helårsprognos av antalet serverade portioner bygger på januari t om junis utfall inom förskola och skola samt äldreomsorgens utfall under januari t om juli. Antalet är högre jämfört med föregående år och står i relation till högre närvaro/antal ätande inom framförallt förskola och skola.

Livsmedelskostnad per viktad portion (kr/portion)

Den prisökning som började under våren 2022 har fortsatt att påverka även 2023. Trots att det ser ut att ha mattats av något från andra kvartalet 2023 hamnar dock prognosen på strax under 13 kr per viktad portion. Prognosen tar även hänsyn till aviseringar från grossisterna om något sänkta priser under hösten samtidigt som verksamheten utför korrigeringar i livsmedelsinköpen inom ramen för avtalen, genom åtgärder inom menyplaneringen och minskat matsvinn.

Personalkostnad per viktad portion (kr/portion)

Personalkostnaden per viktad portion är högre i jämförelse med föregående år och vad som redovisades i delåret 2022. I jämförelse med föregående år är utfallet påverkat av årets lönerrevision där kommunals medlemmar har en högre löneutveckling som motsvarar i genomsnitt 4,1%.

Övriga kostnader per viktad portion (kr/portion)

För övriga kostnader per viktad portion ingår till största del hyror, transporter, förbrukningsmaterial och inventarier under 2 prisbasbelopp samt kompetensutveckling. Kostnader för transporter och förbrukningsmaterial påverkar mest med anledning av hög prisutveckling.

Andel ekologiska livsmedel - Marks Kommun (%)

Andelen ekologiskt har samma utfall vid delåret 2023 som vid helåret 2022. Möjligheten att öka andelen ekologiska varor ryms inte inom befintlig livsmedelsbudget. Råvaror som potatis, morot, frukt och ägg är betydligt dyrare per kg än de konventionella svenska alternativen. Mejeri står för den största andelen ekologiskt och klimatpåverkan per kg inköpt livsmedel är fortfarande positivt lågt då svenska livsmedel prioriteras.

Andel inköp kött med svenskt ursprung (%)

Allt kött, inkl. produkter som innehåller kött, som serveras inom kostverksamheten har svenskt ursprung till 100%. Färskt kött och chark är dessutom lokalproducerat.

Andel etiska inköp per kilo inköpt livsmedel (%)

Andelen etiskt märkta varor har ökat sedan det nya grossistavtalet trädde i kraft vid årsskiftet. Samtliga kaffe- och tesorter har etisk märkning. Förutom kaffe och te står bananer för en stor del av etiska inköp.

Andel kockar med gymnasiebehörighet (%)

Andelen kockar med gymnasiebehörighet ligger på samma nivå som 2022. Verksamhetens arbete för validering har inte genomförts under året och det råder brist i stödverktyg och utbildare för just kockvalideringar.

Städkostnad (kr/kvm)

Utfallet per augusti redovisar sedan början av året en fortsatt prisökning. Prognosen för helåret motsvarar en ökning om ca 3,9 % per kvadratmeter för städservicen. Framförallt är kostnaden per kvadratmeter för förbrukningsmaterial högt samtidigt som årets högre lönerevision ger effekt till prognosen. Verksamheten har haft högre priser för inköp av material såsom papper, plast, rengöringsmedel och städutrustning.

Totalt antal utförda städtimmar (st)

Antal städtimmar har en marginell minskning som kommer från verksamhetsförändring i samband med att Lyckegårdens förskola avslutas inom förskoleverksamheten. Istället kommer lokalerna ersättas av en förflyttning inom socialförvaltningen som innebär en lägre andel städtimmar för objektet.

Totalt antal städobjekt (st)

Antalet städobjekt har minskat med en styck i samband med verksamhetsförändringar BUF för Lyckegårdens förskola och för SOC, Prästgatans lokaler som i sin tur flyttar in i Lyckegårdens lokaler.

Andel certifierade städare (%)

Under året har utbildningar genomförts för städare som arbetar enbart med lokalvården. Medarbetare som arbetar med även kök inom kombitjänsterna planeras in under hösten 2023 och 2024.

Städkostnadsförändringen (kostnad per m²) i förhållande till förändringen på branschens städindex

Kostnadsökningarna för städning per kvm är för perioden följsam i förhållande till städindex. Dock har kostnaden för städning per kvm ökat från 277 kr till 288 kr per kvm och har sin orsak från en hög prisutveckling för förbrukningsmaterial.

Städbranschens indexering har för perioden 4,2 % prisutveckling och städverksamheten har en prisutveckling om 3,9 %.

Inom branschen har kostnader för städmaterial stigit med 15,4 procent under perioden maj 2022 till maj 2023.

Verksamhetsservice

Följetal	Utfall 2020	Utfall 2021	Utfall 2022	Prognos 2023
Antal anställda per löneadministratör (st)	481	486	512	575
Antal skulder som uppstår vid lönekörning (st)	18	20,4	18,6	16,7
Andel elektroniska leverantörfakturer (%)	83	87	89	93
Andel e-fakturer av totalt antal skickade kundfakturer (%)	31	42	54,7	56
Antal besvarade samtal till kommunens växel (st)	82 000	71 000	67 000	60 000
Antal loggade ärenden gällande felanmälan gator, vägar, belysning och VA (st)	1 600	2 085	1 700	1 700

Följetal	Utfall 2020	Utfall 2021	Utfall 2022	Prognos 2023
Totalt antal personbilar och lätta lastbilar (st)	256	261	265	274
Totalt antal elhybridbilar (st)	122	130	154	182
Totalt antal elbilar (st)	2	5	6	10
Andel skador på kommunens totala bilpark (%)	27	30	54	55

Andel e-fakturor av totalt antal skickade kundfakturor (%)

Andelen elektroniska fakturor som skickas till invånare och företag i Marks kommun uppgick 2021 till 42 %. 2022 höjdes snittet till 55 % och prognosen för 2023 är 56 %. En bidragande orsak till höjningen är att kommunen under de senaste åren har infört en ny e-fakturatjänst. Tjänsten e-faktura efterfrågas allt mer av kommunens kunder men fortfarande inte så mycket inom äldreomsorgen.

Antal loggade ärenden gällande felanmälan gator, vägar, belysning och VA (st)

Per den 31 juli 2023 har totalt 958 ärenden loggats avseende felanmälan varav 621 stycken via webb formulär, 290 via kontaktcenter/växel och 47 stycken via SOS-alarm. Antalet felanmälningar visar på en liknande nivå jämfört med samma period föregående år. Den största andelen anmälningar är kopplade till gatubelysning, park- och gatuunderhåll.

Totalt antal personbilar och lätta lastbilar (st)

Antalet personbilar och lätta lastbilar är 274 stycken och har ökat sedan föregående år. Ökningen är främst ökat behov inom äldreomsorgen och teknik- och service.

Totalt antal elhybridbilar (st)

Antalet elhybrider har ökat jämfört med föregående år. Vid nyanskaffning och utbytesanskaffning väljs bilmodeller med låg drivmedelsförbrukning och låga utsläppsvärden. En elhybrid körs på både på el och bensin och laddas då bilen körs vilket är ett bra miljöval.

Totalt antal elbilar (st)

Under första halvåret 2023 har 4 elbilar anskaffats och ytterligare 4 elbilar är beställda och kommer levereras under hösten 2023. Ytterligare elbilar förväntas beställas under nästkommande år. Möjlighet till laddning av elbilar vid kommunens fastigheter är än så länge begränsad.

Andel skador på kommunens totala bilpark (%)

Antal fordonsskador har ökat jämfört med samma period föregående år. De flesta skadorna är singelolyckor där föraren själv orsakat skada. En anledning till ökningen kan vara att fler fordon nyttjas. Vid nyanskaffningar utrustas bilarna med sensorer fram och bak för att hjälpa förarna vid backning och parkering. Fordonen utrustas också med backkamera, extraljus och ibland extra backlampa.

8.2 Följetal personal

Personal - Antal anställda

Följetal	Utfall delår 2020	Utfall delår 2021	Utfall delår 2022	Utfall delår 2023
Antal tillsvidareanställda	344	350	350	358
Antal tidsbegränsade anställda	29	19	23	19
Genomsnittlig sysselsättningsgrad för tillsvidareanställda (%)	93,6	94,6	94,9	95,8

Antal tillsvidareanställda

Totala antalet tillsvidareanställda är enligt ovan rapport 358 men kvalitetssäkring och analys av siffran pågår då den inte verkar stämma.

Antalet medarbetare har ökat inom den tekniska verksamheten samt inom ledning som ett resultat av beslut om en utökad organisation. Jämfört föregående period har en utökning skett med:

- 1 trafikingenjör
- 1 parkingenjör
- 0,5 administratör
- 0,5 utredare
- 1 kommunikatör

Återstår gör:

- 1 beredskaps- och säkerhetssamordnare
- 1 verksamhetscontroller

Av förvaltningens anställda arbetar drygt 200 personer inom kost- och städverksamheten.

Personal - Sjukfrånvaro

Följetal	Utfall delår 2020	Utfall delår 2021	Utfall delår 2022	Utfall delår 2023
Sjukfrånvaro alla anställda (%)	5,9%	6,6%	6,4%	6,5%
Andel långtidssjukfrånvaro i procent av den totala sjukfrånvaron (%)	35,7%	31,5%	30,8%	37,9%
Frisktal (max fem sjukdagar per individ och år) (%)	59%	50%	43%	68%

Sjukfrånvaro alla anställda (%)

Sjukfrånvaron ligger totalt på 6,5 % jämfört kommunen totalt på 7,8 %. Sjukfrånvaron ligger på samma nivå som de två tidigare åren.

Andel långtidssjukfrånvaro i procent av den totala sjukfrånvaron (%)

Långtidssjukfrånvaron har gått upp med 7 procentenheter där ökningen främst skett inom kost och städ, se avsnitt 6.

Frisktal (max fem sjukdagar per individ och år) (%)

Inom förvaltningen ligger frisknärvaron, dvs andel anställda med max 5 dagar, på 68,3 % jämfört med kommunen totalt på 70,9 %. Frisknärvaron har markant förbättrats sedan perioden 2020-2022 då pandemin med restriktioner gjorde att medarbetare stannade hemma vid förkylningssymtom. Frisknärvaron är högst inom avfallsverksamheten, drygt 83 %, en liten grupp bestående av totalt ca 5 medarbetare med arbete och kundkontakter mestadels utomhus. Kost och städ är den största medarbetargruppen inom förvaltningen och där ligger frisknärvaron på ca 67 %. Dessa grupper arbetar mestadels inomhus och träffar många olika människor med risk för att bli smittade.

Personal - Timtid, mer- och fyllnadstid samt övertid

Följetal	Utfall delår 2020	Utfall delår 2021	Utfall delår 2022	Utfall delår 2023
Timtid i timmar	28 489	26 678	21 198	19 771
Fyllnadstid i timmar	2 512	1 467	1 317	1 688
Övertid i timmar	4 057	4 222	4 492	5 639

Timtid i timmar

Timtiden har minskat från 21 198 timmar föregående år till 19 771 timmar. Det är framförallt inom verksamheten kost- och städservice som timtid uppstår då det finns ett behov av timanställningar vid tillfällig frånvaro. Utfallet är lägre än föregående år främst med anledning av möjligheter till omfördelning av arbetstid i samband med minskad verksamhet på grund av Covid-19 men även pga att andelen överanställda ersätter vid frånvaro i större utsträckning. Exempelvis på verksamheter där detta förekommit är Kunskapens Hus, förvaltningshusen med hög andel tomma kontor och att kökens behov har hanterats i högre grad inom ordinarie anställda. Timtiden inom gata/park har sitt ursprung i anställningar enligt beredskapsavtalet, vilka alltid avlönas med timlön.

Fyllnadstid i timmar

Fyllnadstid utgår från medarbetare med deltidsanställning som arbetat utöver ordinarie schema. Det är främst inom kost- och städverksamheten som fyllnadstid har uppstått och då främst inom äldreomsorgens kök där medarbetare har täckt upp vid frånvaro. Utfallet är något högre än föregående år.

Övertid i timmar

Övertidstimmar återfinns inom VA-verksamheten där vattenläckor kräver övertidsarbete inom ramen för beredskapen. Övertid uppstår också inom gata/park främst i samband med vinterväghållning och inom kost- och städverksamheten. Antalet övertidstimmar är ca 1 100 timmar mer än föregående år vilket beror på fler uttryckningar inom beredskapen främst inom VA.